...үдай пролетаринар, нэгэдэгты!

47-доха жэлээ гарана

...УРЯАД ҮНЭН

...Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...2986) | 1969 оной декабриин 4, четверг | Сэн 2 мүнгэн

...АЛАЙНГАА АМЖАЛТА АРЬБАДХАЯ!

...икын бүхы ажалшад Колхознигуудай бүхэсоюзна гурбадахи ...съездын дүнгүүдые баяр баясхалантайгаар дэмжэнэ

...ОЛ БАЯЛИГНАЙ—ГАЗАР

...дэ манай колхозой ...а, фермэнүүдтэ ...конторо соогуур, ...ороходо. малшад, ...е Москвада болоод ...лхознигуудай бүхэ- ...тухайл хөөрэлдэ- ...игатайгаар зүбшэн

...гайхалгүй. Тэндэ ...нигуудай ажабай- ...хуули — кол- ...шэнэ Устав бата- ...Тиигэжэ колхозууд- ...улам түргэнөөр ...барха, бүри хүсэ ...ическа шанга ша- ...ноймнайшье ажа- ...байхан, баян дэл- ...бшуу.

...дай бүхэсоюзна ...ездын нээгдэһэн ...ой ЦК-гай Ге- ...етарь нүхэр Л. И. ...лэһэн үгые радио- ...анхаралтайгаар ...телевизортэшье ха-

...артиимнай ленин- ...а сэсэн мэргэн ...гэлбэри болгон ...хүдөө нютагуудта ...циалис хубилалта- ...лһэн түүхэтэ за- ...үхэр Л. И. Брежнев ...өөр хэлээ. Манай ...колхозно байгуулал- ...андаһан ушарай ...экономическа бо- ...талаараа сэгнэ- ...а шанартай бай-

һаниие мүнөө хүн бүхэн бодотоор хаража, ойлгожо байна.

Тус съездын материалнуудтай танилсажа байхадаа, манай Коммунис партиин, Совет правительствын хүдөө ажахые хүгжөөхэ, колхозно таряашадай ажабайдалые улам һайжаруулха хэрэгтэ үдэр бүриин анхарал оролдолго гаргажа байдагыень үшөө дахин элитээр харанабди.

Нүхэр Л. И. Брежнев өөрынгөө хэлэһэн үгэ соо колхозуудай гол баялиг—газарые эзэн ёһоор. гамтай наринаар, ашаг урэ ехэтэйгээр эдлэн хэрэглэдэг болохо асуудалда онсо анхарал хандуулаа.

Энэ асуудалай али тухай ехэ удха шанартай, айхабтар шухала байһаниие бидэ, колхознигууд, һайн ойлгонобди. Газараа зүбөөр эдлэжэ, хүсэ, хүлһэеэ гамнангүй һайнаар элдүүрилжэ, уһалжа, үтэгжүүлжэ, тарялан, сабшалан, бэлшээриин гектар бүхэнэй үрэжэл эрид дээшэлүүлжэ шадаал һаа, эдеэ хоолой зүйлнүүдые элбэгээр абаха хаюмбибди. Энээнһээ бүхы юумэмнай, амжалта туйлалтамнай дулдыдаха бшуу.

Бидэ газараа һайнаар үтэгжүүлжэ, уһалжа, ямаршье уларилтай жэлдэ тогтууритай элбэг баян ургаса абадаг болохо талаар бии байһан арга боломжоёо гүйсэд хэрэглэжэ үшөөл шаданагүйбди гэжэ һайн мэдэрнэбди. Илангаяа тарялан, сабшалан, бэлшээриишье газар уһалха, тэндээ наг шэбхэ гаргаха арга боломжо манайда яһала ехэ. Эндэмнай гол горходые хаажа тогтоогдоһон хэдэн сөөрэмүүд бии. Һубаг ханаабуудшье олон. Хоёр-гурбан бүлүүр станцинуудые худалдажа абанхайбди. Фермэ, гүүртэ, отарануудтамнай жэл бүхэндэ наг шэбхэ ехээр сугларна. Хүсэ ехэтэй техникэшье бии.

Гансал газараа зүбөөр эдлэхэ, элдүүрилхэ, мүн тэрээндэ саг үргэлжэ һаналаа табижа, оролдожо байха бодото эзэн хэрэгтэй. Бидэ 2—3 жэлэй саада тээ колхоз соогоо хэдэн звенонуудые эмхидхээд, тэдээндэ газар, хэрэгтэй техникыень даалгажа, ургаса абаха тодорхой түсэб даабари табижа үгэһэн, зүбөөр урмашуулһан байгаабди. Энээнэй ашаар 1966 ондо олохон звенонуудай таряалангай га бүриһөө 25—30 центнер, зариманиинь 40—50 центнер таряа ургуулаа һэн.

Тингэбэшье һүүлэй үедэ тэдэ звенонуудай юундэшьеб тараагдашаһан, газарай түлөө бодотоор харюусаха эзэн үгы болоһон байгаа.

Энэ алдуутаа хараада абажа, мүнөө саг үргэлжэ хүдэлхэ звенонуудые дахин бии болгохо, тэдэндэ таряалан, сабшалангаа хубаажа үгэхэ гэлсээбди. Бүхыдөө саг үргэлжэ хүдэлхэ 10 звено эмхидхэгдэхэ юм. Мүнөө даб дээрээ колхоз соогоо оньһожоруулагдаһан хоёр звено эмхидхээд, таряалан, сабшаландаа наг шэбхэ түлэг гаргажа байнабди. Звенонуудые дүршэлтэй бэрхэ механизаторнууд Калистрат Тимофеев, Георгий Рябов гэгшэд хүтэлбэрилнэ. Тэдэнэр тусхай хоорботой тэргэтэй 12 трактортай, мүн шэбхэ ашаха 2 оньһон түхеэрэлгэтэй трактортай. Эдэ хоёр звено хори гаран хоног соо хамта 7 мянган тонно шэбхэ таряалан, сабшалан дээрэ гаргаа. Мүнөө үдэр бүхэндэ 500—600 тонно шэбхэ сабшалан дээрэ зөөгдэнэ. Энэл хэбээрээ һаадгүй һайнаар хүдэлбэл, тэдэнэр декабриин 15 болотор 20 мянган тонно шэбхэ зөөхэ байна. Урид обоологдоһон наг шэбхэшье ехэ бии.

Гадна гол горходой уһанай үшөө хүсэд хүрөөгүй байһаниие хараада абажа, бэрхэ луговод Иван Григорьев түрүүтэй хэдэн хүнүүд сабшалан дээрэ тошо халяажа байнхай. Түрүүшын 60 гаран гектар дээрэ тошон зузаанаар хүргэгдэбэ.

Ингэжэ газараа һайса үтэгжүүлжэ, уһалжа, зүбөөр элдүүрилжэ, ерэхэ жэлдэ ургасыень эрид дээшэлүүлхын тула хам орэн хүдэлжэ эхилээбди.

Ч. МИТЫПОВ,
Бэшүүрэй аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

Дээдэ һургуулинуудай багшанарай конференци

БАРНАУЛ. (ТАСС). Россин Федерациин ВУЗ-уудта ниитын эрдэм заадаг багшанарай научна конференци Барнаул хотодо декабриин 2-то нээгдээд, «Совет таряашад—социализм ба коммунизм эдэбхитэй байгуулагшад» гэһэн темэдэ зорюулагдаа Мүнөө үе сагта хүдэлмэришэн ангиин, таряашадай хоорондохи холбооё бэхижүүлхэ тухай, совет хүдөө тосхонуудта болоһон гайхамшаг хубилалтанууд тухай, Колхознигуудай бүхэсоюзна гурбадахи съезд тухай элидхэлнүүд, научна мэдээсэлнүүдые конференцидэ хабаадагшад зүбшэн хэлсэхэ юм.

СССР-эй, США-гай делегацинуудай ээлжээтэ уулзалга

ХЕЛЬСИНКИ. (ТАСС). Стратегическэ зэбсэг яаралтай түргэнөөр түхеэрэлгые хизаарлаха асуудалнуудые даб дээрэ зүбшэн хэлсэжэ байһан совет болон американ делегацинуудай ээлжээтэ уулзалга декабриин 2-то болоо. Бүү зэбсэг хинаха ба яаралтай түргэнөөр бүтээлгые болюулха агентствын директор Дж. Смидэй толгойлһон США-гай делегаци Гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо В. С. Семенов түрүүтэй СССР-эй делегацитай уулзахаяа Хельсинкидэхи Совет посольстводо ерээ.

ВЛКСМ-эй делегаци Куба ерэбэ

ГАВАНА. (ТАСС). Кубын залуу коммунистнуудай холбооной (СМК) уряалаар ВЛКСМ-эй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь Е. М. Тяжельников түрүүтэй Ленинскэ Комсомолой делегаци Кубада ерэбэ. СССР-эй летчик-космонавт, хоёр дахин Советскэ Союзай Герой болоһон А. С. Елисеев делегациин бүридэлдэ ороно.

ЛЕНИНСКЭ КООПЕРАТИВНА ТҮСЭБ БОДОТО ДЭЭРЭЭ БЭЕЛҮҮЛЭГДЭНЭ

Москвада семинар болобо

СССР-эй ВДНХ-гай дэргэдэ декабриин 2-то нээгдэһэн Бүхэроссин семинар «Ленинскэ кооперативна түсэб, тэрэниие бодото дээрэнь бэелүүлгэ гэһэн темэдэ зорюулагдаба. РСФСР-эй «Знание» бүлгэмэй пропагандистнууд болон лекторнүүд Москва ерээ.

Колхознигуудай бүхэсоюзна гурбадахи съезд ленинскэ кооперативна түсэбэй илан мандаһые эли тодоор гэршэлээ гээд хүдөө ажахын эрдэм тайлбарилан дэлгэрүүлхэ научно-методическа соведэй түрүүлэгшэ, ВАСХНИЛ-ай вице-президент И. И. СИНЯГИН тэмдэглэбэ. Баталан абтаһан Колхозой Жэшээтэ шэнэ Устав коммунизм үргэн далайсатайгаар байгуулха үе сагта колхозно байгуулалтын хүгжэлтын үндэһэ һуури болохо байна.

Съездын материалнууд, нүхэр Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэ, нүхэр Д. С. Полянскиин элидхэл пропагандистнуудта илангаяа баян материал боложо, тэдэниие соёл сурталай шухала заабаряар зэбсэгжүүлбэ.

РСФСР-эй хүдөө ажахын министр Л. Я. ФЛОРЕНТЬЕВ Колхознигуудай бүхэсоюзна гурбадахи съезд, Россин хүдөөгэй ажалшадай зорилгонууд тухай элидхэл хээ. Ленинскэ кооперативна түсэб тухай, социалис хүдөө ажахын хүгжэлтэдэ тэрэнэй ямар удха шанартай байһан тухай элидхэл ВАСХНИЛ-ай академик С. Г. КОЛЕСНЕВ хэбэ.

(ТАСС).

КОЛХОЗ—МЕХАНИЗАТОРНУУДАЙ ҺУРГУУЛИ

Социалис Ажалай Герой В. З. Тур гэгшын түрүүлэгшээр хүдэлдэг Катарбурнарска Восстаниин нэрэмжэтэ, Ленинэй ордента колхозой правлени хүдөө ажахын мэргэжэлтэд болон механизаторнуудые бэлдэхэ гурбан жэлэй түсэб зохёобо. Мянга шахуу таряашад, малшадые курсанууд болон һургуулинууд трактористын, комбайнерай. наладчигай, электригэй, мелиораторай, үнеэ һаадаг пневматическа агрегадуудай машинистын мэргэжэлдэ һургахаар хараалаа.

ТАСС-ай корреспондент колхозой парткомой секретарь А. П. Соколянскида хандажа, правлениин шиидхэбэри тайлбарилхыень гуйба.

— Газар ба мал ажалай ашаг урэ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ үйлэдбэриин бүхы механизаторнуудай үүргэ тон ехэ болоо,—гэжэ тэрэ хэлэбэ.—Нэгэ хэды тоо дурдая. Гусенична, колесно 180 трактор, орооһо ба кукуруза хуряадаг, силос дарадаг 70 комбайн, 120 автомобиль, 200 гаран электродвигатель колхоздомнай бии. Хэдэн арбаад орёо машинанууд мал ажалай фермэнүүдтэ, барилгын бригадануудта хүдэлнэ.

Тиимэ олон машина һайнаар хангахын, тэдэниие бүтээсэ ехэтэйгээр хэрэглэхын тула бүхы мэргэжэлэй кадрнуудые гол түлэб өөрынгөө гэсхоной хүнүүдһээ бэлдэнэбди. Стипендинүүд баталагдаа, зарим колхознигууд заочноор һураа. Эрхимээр һурагшадынь шангуудые абана. Мүнөө манай колхоздо диплом абаһан 62 мэргэжэлтэн тоологдоно.

Штадай ёһоор колхоздо элдэб мэргэжэлтэй 250 механизатор хэрэгтэй. Тэдэнэй олонхинь 3—5 ондоо мэргэжэлтэй байха. Механизаторнуудые олоор бэлдэхэ тухай правлениин шиидхэбэри гансашье залуушуулай бэшэ, мүн дунда наһатай колхознигууд трактор, комбайнуудые жолоодохо, хүдөө ажахын мүнөөнэй орёо техникэ хүдэлгэхэ дуратай байһые хараадаа абаһан байна. Тэрэнэй ашаар олон хүдэлмэришэдтэй болохо арга олдохо юм.

Манай колхоз механизаторнуудтаа ажаһуудалай таарамжатай эрхэ байдал хангана. Бригада бүхэндэ амаралтын комнатануудтай, столовонуудтай, унталгын таһагтай, ажалай һүүлээр бэеэ угааха газартай полевой станууд бариганхай. Колхозой амаралтын байшанда, Одессэ, Крым болон Кавказай санаторинуудта ошохо путевко колхознигуудта үгтэдэг.

Даб дээрэ тоолоһоной ёһоор, мүнөө жэлдэ колхозой олзо доход 8 миллион түхэриг болохо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Колхознигуудай бүхэсоюзна гурбадахи съездэ манай республикаһаа хабаадаһан делегадууд А. Д. Тогмитова (зүүн гарһаа), И. М. Шитин, П. Б. Жалсанова, Н. Б. Юмсунов, С. Ш. Цыретарова, Д. Ц. Улаханов, Е. В. Иванов гэгшэд журналистнуудтай уулзахынгаа урда тээ.

Е. ЗАХАРОВАЙ фото.

...ДЫН ДЕЛЕГАДУУД ...АН-ҮДЭДЭ

...игуудай бүхэсоюзна гурбадахи ...легадууд республикын газетэ- ...дио болон телевидениин хүдэл- ...дтэй уулзаба

...Буряадай радиогой байшан соо Колхозни- ...юзна гурбадахи съездын делегадууд Н. Б. ...В. Иванов, П. Б. Жалсанова, А. Д. Тогмито- ...ретарова, И. М. Шитин, Д. Ц. Улаханов ...листнуудтай уулзажа, хэдэн асуудалда ха- ...а.

...ахан боложо үнгэрһэн Колхознигуудай ...зд тухай өөһэдынгөө һанамжа, ажаглалта ...

...нов. Съезд тухай хэлэхэ юумэн айхабтар ...үүн бидэнэрые Москвада халуунаар угта- ...аар ажаллаха арга хүсэд олгоһондонь ...эл зүрхэеэ ханаһан байнабди.

...—27-ной үдэрнүүдтэ Кремлиин Съезднүү- ...сугларжа, колхозой шэнэ Устав тухай хөө- ...баталагдан абтаа гээшэ. Съездын хүдэлмэ- ...ЦК-гай Политбюрогой гэшүүд ходо хабаа- ...СС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. ...лэһэн үгэ, СССР-эй Министрнүүдэй Сове- ...ын нэгэдэхи орлогшо Д. С. Полянскиин ...бүхэнэй сэдьхэл хүдэлгэжэ, шэнэ хүсэ зориг ...а.

...21 делегат хабаадаа. Эндэ манай ороной ...й хүнүүд олон байгаа. Мүн эндэ харинн ...рэ тоодо социалис оронуудай түлөөлэгшэд ... үгэ хэлэһэн байна.

...э үгэ хэлэхээр 140 гаран хүн бэшүүлһэн ...хүн үгэ хэлээ. Тэдэнэрэй дундаһаа Винниц- ...XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой тү- ...циалис Ажалай Герой В. М. Кавунай, ...е ажахын академиин президент П. П. Лоба- ...зохёолшо М. А. Шолоховой хэлэһэн үгэнүүд ...һонирхуулаа. Магаданска областиин Чукот- ...а округой нэгэ колхозой бригадир Г. А. ...ын хэлэһэн үгые съезд угаа ехээр һайшаа- ...ээгдэнги заха газар байһанаа энэ нютаг ...һалбаран хүгжэһэн байна.

...мажап Будатарович, съезд дээрэ хэлсэг- ...игуудай социальна страховани тухай хөө- ...сэнэбди.

...нов. Съезд дээрэ үгэ хэлэһэн олон нүхэд энэ асуудалые анхарһан байна. Бүхы орон дотороо колхознигуудай социальна страхованиие нэгэ ёһоор гуримшуулһаниинь манай колхозно таряашадай ехэ амжалта гэжэ тоолохо байнабди. Хэрбээ манай колхоз урдань колхознигуудай пенсидэ зорюулжа, гүрэнэй түсэбэй жасада жэлдээ 50 мянган түхэриг оруулдаг байбал, мүнөө социальна страхованиин хэрэгтэ бүхы олзо оршынгоо 2,4 процентые гэхэ гү, али 40 мянган түхэриг оруулха болоно. Энэ мүнгөөр манай колхознигуудта социальна тэдхэмжэ үгтэхэ болоно.

Асуудал. Съезд дээрэ колхозой Жэшээтэ Устав баталагдан абтаа. Энэ талаар танай колхозой урда, Ефим Васильевич, ямар ехэ зорилгонууд табигданаб?

Е. В. Иванов. Съезд дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Л. И. Брежнев колхозуудай мүнөө үеын байдалые шэнжэлжэ, саашадаа хэхэ зорилгонуудые тодорхойлһон байна. Шэнэ Устав манай байдалда ехэ хубилалта хэхэнь элитэ. Илангаяа газараа зүбөөр ашаглаха болонобди. Манай колхоз 20700 гектар газартай, тэрэ тоодо 9 мянган гектар таряалантай. Энэ ехэ газараа ашаг үрэтэйгөөр ашаглаха гэжэ оролдохобди.

Асуудал. Съезд дээрэ газараа зүбөөр ашаглаха, техникэеэ бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэхэ тухай ехэ хэлэгдээ. Энээн тушаа юу бодожо байнат?

И. М. Шитин. Газартаа, техникэдээ эзэн ёһоор хандажа, тэрэнээ һайнаар элдүүрилжэ, богони болзорто тарилга хэжэ, ургасаяа хуряажа абаха гээшэ манай шухала зорилго болоно. Тарилгада һайн үрэһэ хэрэглэхэ хэрэгтэй.

Асуудал. Манай республикаһаа 3 эхэнэр съездэ хабаадаа. Сурун Жимбеевна, Пыльжит Бальчиновна съезд дээрэ хараһан, дуулаһанаа, ямар бодол түрэһэнөө хэлэжэ үгыт.

С. Ж. Цыретарова. Хүдөөгэй эхэнэр зоной эрдэм номтой, ажалша бэрхэ болоһониинь съезд дээрэ харагдаа. Намайе съездын мандатна комиссида һунгаа һэн. Энээндэ угаа ехэ баяртайб. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневтэй гараа барилдажа, мэндэшэлэлсэһэн байнаб.

Съезд дээрэ Киргизэй ССР-эй «Победа» колхозой ахалагша хонишон К. Сариев үгэ хэлэхэдээ, һүүлшын гурбан жэлдэ дунда зэргээр зуун хонин бүриһөө 137 хурьга түлжүүлжэ, хонинһоо 7 килограмм нооһо хайшалһан тухайгаа мэдүүлээ. Иимэ үгэ дуулаад байхадаа, манай республикын хонишод ажалаа улам саашадань һайжаруулха болонобди. Би өөрөө ерэхэ жэлдэ байгша онойхиһоо дутуугүй олон хурьга түлжүүлхэ, хонин бүриһөө 4 килограмм нооһо абаха хүсэлэнтэйб.

П. Б. Жалсанова. Съезд дээрэ хараһан, дуулаһан юумэмнай ехэ. Парти, правительствынгаа хүтэлбэрилэгшэдтэй хамта фотоёо абхуулаабди, гараа барилдан мэндэшэлээбди.

Уулзалгын һүүлээр съездын делегадууд нютаг нютагаа бусаа.

Б. ГЫЛЫКОВ.

ТҮСЭБӨӨ ҮЛҮҮЛХЭЛ БАЙХА

В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй алдарта ойн гүйсэтэр табан һара үлэжэ байна. Энэ үдэрые нэрэтэй солотойгоор угтахын түлөө республикын колхоз, совхозуудай ажалшад социалис мүрысөө дэлгэрүүлжэ, шэн габьяата ажалдаа шармайн оронхой. Тэдэнэр абаһан түсэб, уялгануудаа бэелүүлхын тула бүхы арга боломжонуудаа хэрэглэн ажаллажа байна.

Хориин аймагай совхозуудай мүрысөөнэй дүн согсологдоо.

Анаагай совхоз (директор Г. Н. Бородин, парткомой секретарь Р. Ж. Шангинов, рабочкомой түрүүлэгшэ Д. Ц. Цыренова) түсэбэй ёһоор 3700 центнер мяха гүрэндэ тушааха байһан аад, тэрэнээ 4084 центнертэ хүргэбэ. Ажахын энэ амжалтада хубитаяа оруулһан эрхим малшад Д. Жамбалов, В. Алсаев, Н. Красчопеев, Б. Цыренжапова, Б. Цыбенова гэгшэд хашарат, буруу бүхэнэй шэгнүүр сүүдхэдээ дунда зэргээр 600—800 граммаар нэмээһэн юм.

Гадна тус совхоз түсэбэй ёһоор 607 центнер нооһо гүрэндэ тушааха байһан аад, энээнээ 645 центнер болгоо. Совхоз жэлһээ жэлдэ хониной тоо олошоруулжа байдаг. Түсэбэй ёһоор 19500 хонитой байха байһан аад, мүнөө 20470 хонитой болоод байна. Совхозой 9706 эхэ хонинһоо 8343 хурьган түлжүүлэгдэнэ. Үнгэрһэн зунай ган гасууртай байбашье, ажахы үйлэдбэреэ нилээд дээшэлүүлээ.

Совхозой партком, рабочком саг үргэлжэ ажалшадай байра байдал һайжаруулхын тула абаһан шиидхэбэринүүдээ бэелүүлнэ. Жэлэй эхинһээ хори гаран гэр, хониной дүрбэн байра, хоёр хулаг, Булам тосхондо баани, орооһоной склад, дунда һургуули баригдажа байнхай. Совхозой бүхы отделенинүүдтэ улаан булангууд, һаруул уужам клубууд үдэшэ бүри хүдэлдэг.

Совхозой хүтэлбэрилэгшэд түрүү ажалшадай дүй дүршэлдэ анхаралаа хандуулжа, дэмжэжэ байдаг. Жэлдээ һаалишадай, хонишодой, механизаторнуудай үдэр үнгэргэгдэжэ, тэдэнэр өөһэдынгөө дүй дүршэл хубаалдан, дутагдалнууд тухайгаа хэлсэжэ, шэнэ хараа түсэб зохёодог юм.

Ленинэй ордента хонишон Ойдоб Табхаевич Тагаровай дүй дүршэл тухай плакат гаргагдаа. Үбэлжэлгын урда тээ энэ мэтээжэ хонишоной отарада совхозой хонишодой семинар үнгэргэгдэлэг.

Совхоз дотор социалис мүрысөөн үргэн далайсатай болохой. Хонишод Ойлоб Тагаров, Нима Дондоков, Цырен-Доржо Чимитов гэгшэд 100 эхэ хонинһоо 100 хурьга абажа түлжүүлээ. Ингэжэ эхэ хонидой арбан нэгэн отарынхид абаһан уялгануудаа дүүргэжэ, хонин бүриһөө дунда зэргээр 3.9—2.8 килограмм нооһо хайшалжа абаа.

Совхозой түбэй фермэ (бригадир нүхэр Ж. Г. Базаров) ажахы соогоо түрүү һуури эзэлдэг. Гүүртынхид жэлэйнгээ түсэб хоёр һараар урид дүүргэжэ, 2700 центнер һү гүрэндэ тушаанхай. Үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1558 килограмм һүн һаагдаа. Һаалишад Х. Батуева, Н. Арабжаева, Д. Сахиява гэгшэд үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1700 килограмм һү һаажа эрхимлээ.

«Георгиевский», Дээдэ Тайлсын совхозууд гүрэндэ һү тушааха түсэбөө дүүргээ. Ехэ һү һааха мүрысөөндэ Санномыска, Баян-Голой, Баруун Хасуууртын, Анаагай, Ашангын, Амгалантын фермэнүүдэй коллективүүд амжалта туйлаа. Санномыска гүүртэ зунай дүрбэн һарын туршада үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 901 килограмм һү һаажа, абаһан уялгануудаа дүүргээ юм. Мүнөө үбэлэй зургаан һарын турша соо үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1000 килограмм һү һааха гэһэн уусхал гарган, аймагай бүхы ажахынуудта хандаба. Энэ уусхалыень бүхы фермэнүүдэй һаалишад дэмжэбэ.

Мүнөө бүхы ажахынуудай ажалшад абаһан түсэб, уялгануудаа үлүүлэн дүүргэхэ гэжэ оролдожо байна.

Д. ДОРЖИЕВ,
хүдөө бэшэгшэ.

...домо дохёо

...РТАГ- ...ШАҺАН ...ТАРА

Хэжэнгын аймагай Худанай совхозой Хуурай гэжэ нютагта хурьгалха хонидой дүрбэн, түлгэнүүдэй дүрбэн отара үбэлжэхэ гэжэ байна. Эндэхи хонишодой үбэлжэлгэдөө, мүн түл абалгадаа хэр зэргэ бэлдэжэ байһыень Бадмаханда Ешеевагай отарын жэшээ дээрэһээ хаража үзэе.

560 хонитой энэ отарада мүнөө дээрээ оройдоо хоёр хүн хүдэлжэ байна. Декабриин хорёодһоо хонидой түрэжэ эхилхэдэ, хүчүүд нэмэжэ үгтэхэ юм хаш. Теэд тэрэ үе болотор оройдоо нэгэ һарын үлөөд байхада хони, хурьгадайнь байранууд үшөө хүсэд дулаалагдаагүй, хана хаяань забһартай, үүдэ сонхогүй байһан зандаа. Хоёр хонишод шабааһа шабар хоёрые бусалган зууража, ханануудайнь забһарнуудые шабана. Гэбэшье оройдоол хоёр хүн хаанаа хүрэхэб даа? Юундэб гэхэдэ, үшөө хонидоо бэлшээхэ, уһалха хэрэгтэй. Тиимэһээ тэдэнэр задагай зайдан байдалайнгаа урда гаража ядана гээшэ.

Тон ехэ дутагдалнуудайнь нэгэн гэхэдэ, энэ отара хорёо соогоо нэгэшье бухал үбһэ, һолоомогүй байна бшуу. Энэ талаар совхозой хүтэлбэрилэгшэд мүнөө хүрэтэрөө туһаламжа үзүүлээдүй, отарые үбһэ тэжээлээр хангаха тушаа хэмжээ абаадүй байһаар. Хэмжээ абаһан юумэнь гэхэдэ, поли дээрэ саһанда даруулшаһан, үшөө сабшагдаагүй зелёнко заажа: «Энэ 120 центнер зелёнко танда үгтэбэ гээшэ. Энээниие абаһан тухайгаа гараа табигты» гэһэн байха юм. Тиигээд лэ хамаг бүхы «туһаламжань» энэ тэдыгээр дүүрэшоо һэн. Энэ жэлдэ ган гасуур боложо, сагай уларилай тон хүндэ байһаниинь, үбһэ тэжээлэй багаар абтаһаниинь хэндэшье мэдээжэ юм бэзэ. Теэд хэды тиимэшье һаань, хонидоо үбэлжүүлхын тулада, тиихэһээ байтагай хурьгадые бүрин бүтэнөөр абахын тулада арга хургаяа эртээнһээ бэдэрхэ, бүхы шадалаараа оролдохо зэргэтэй бэшэ юм гү? Ганса тэжээлэйшье талаар бэшэ, мүн ондоошье ехэ дутагдалнууд, шиидхэгдээгүй асуудалнууд эндэ үшөө бии. Жэшээнь, хонидые уһалха асуудал. Үшөө зундаа эндэ шэнэ худаг малтагдаһан байгаа. Теэд мүнөө болотор тэрээндэ дулаан бүүдхэ баригдаагүй, трансформаторынь хашаалагдаагүй байһан дээрэһээнь шэнэ худаг үшөө ашаглалгада үгтөөгүй байна бшуу. Тиимэһээ тамир шадал һулатай, хоол хошо муутай хэдэн зуугаад түрэхэ хонид аяар 7—8 модоной газарта туугдажа уһалагдана. Тиимэһээ хонид үдэр бүри хүсэ шадалаа гээжэ, туража байна. Мүнөөнһөө ингэжэ тураһан хонидой үхэжэ эхилһэниинь гайхалтай бэшэ. Мүнөөнһөө ингэжэ байһан хонид саашадаа лаха юм? Үбэлэй хүйтэниие яажа дабаха юм? Хурьгадаа яажа түлжүүлхэ юм? Бү мэдэе.

Теэд дутуу дундануудынь энэ тэдыгээр дүүрэшоо бэшэ, тоолохо болоо һаа, нилээдгүй олон байха. Жэшээнь, хонишодто хилээмэн абаашагданагүй. Автолавка хонишодто хүрэжэ ошоногүй гэхэдэ алдуу болохогүй. Почтальоншье нишэ ерэдэггүй. Тиимэһээ хонишод газетэ, журнал гэжэ нюдэ амандаа харадаггүй гээшэ. Электролиниин биишье һаань, энэ отарын хонишодой гэртэ зайн гал оруулагдаагүй байһаар. Гадна, эндэхи найман отарада угайдхадаа нэгэшье бани баригдаагүй. Улаан булан, кино тухайда хэлэһэнэйшье дэмы.

Хүн хонин хоёрые Хуурайн голдо асаржа хаяжархёод, тэдээнээ оройдоо мартажархиха гээшэмнай хайшаа юм гээшэб? Энэ бэеэрээ хонид хурьгалжа эхилхэнь. Тэрэ болотор түрэхэ хонидой тамир шадалыень алдуулангүй, һайнаар эдеэлүүлжэ, уһалжа, харууһалжа байгаагүй һаа, бэрхэтэй хүндэ байдал тохёолдожо, хожомоо ямаршье хэмжээтээр туһалжа шадахаяа болихонь мэдээжэ. Ушар иимэһээ совхозой директор Ц. Базаржапов, парткомой секретарь Ц. Лодоев, главна зоотехник Б. Ринчиндоржиев, 2-дохи отделениие эрхилэгшэ В. Бадмаев, хонишодой бригадир К. Базаров гэгшэд дан хожом болошоогүйдэ дары түргэн хэмжээ абажа, дутуу дунда байдалаа заһажа, үбэлжэлгэ ба түл абалгые түүхэс бэлэдхэлтэйгээр угтаха ёһотой.

М. БОРИСОВ.

ПАРТИЙНА ХРОНИКО

ЗОРИЛГОНУУДАА ЗҮБШЭБЭ

Һаяхан Закаменск хотодо аймагай промышленна предприяти, колхоз, совхозуудай болон эмхи зургаануудай парткомуудай, партийна эхин организацинуудай секретарьнарай нэгэ үдэрэй семинар боложо үнгэрөө. «Ярославска городской партийна организацида партийна суглаануудые үнгэргэдэг дүршэл тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоол ба аймагай партийна организацинуудай зорилгонууд» гэһэн асуудалаар КПСС-эй райкомой секретарь нүхэр **С. С. Бадмаев**, «Областиин предприяти болон барилганууд дээрэ техническэ дэбжэлтые хүгжөөхэ хэрэгтэ инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй үүргые дээшэлүүлхэ талаар партиин Эрхүүгэй обкомой хүдэлмэри тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоол ба аймагай промышленна предприятинуудай парторганизацинуудай зорилгонууд» гэһэн асуудалаар Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай партийна комитедэй секретарь нүхэр **Н. А. Костенко** семинар дээрэ элидхэлнүүдые хэһэ.

Элидхэлнүүдэй һүүлээр партийна организацинуудай секретарьнар өөһэдынгөө ажалай дүй дүршэл тухай хөөрэлдэһэн байна.

Зэдын комбинадай Холтосоной руднигай партийна организациин секретарь нүхэр **Р. В. Никитнов** бултанһаа түрүүлэн үгэ абажа, партийна суглаануудта бэлдэлгэ ба үнгэргэлгэ гэһэн асуудалаар һонирхолтойгоор хөөрэһэн байна. Энэ партийна организаци аймаг соогоо ягээл томонь болоно. Эндэ партийна суглаанууд саг болзортоо зарлагдажа, руднигай болон партийна организациин шухала асуудалнууд зүбшэгдэжэ байдаг юм. Тиихэдэ суглаануудынь һайн бэлдэлгэтэйгээр, эмхидхэлэй дээдэ хэмжээндэ үнгэргэгдэдэг байна.

Аймагай «Дружба» колхозой партийна организациин секретарь нүхэр **Ч. З. Жалсанов** партийна суглаануудай шиидхэбэринүүдэй дүүргэлтые хинан шалгалга, Зэдын комбинадай шанаржуулгын фабрикын партбюрогой секретарь нүхэр **Д. С. Булытов** коммунистнуудай шүүмжэлэлгые бүридхэлгэ ба тэдэнэй дүүргэлтые шалгалга, геолого-шэнжэлгын партиин парторганизациин секретарь нүхэр **С. С. Аристархов** суглаануудые бэлдэлгэдэ юрын коммунистнуудые хабаадуулга гэһэн асуудалнуудаар өөһэдынгөө ажалай дүй дүршэл тухай һонирхолтойгоор семинар дээрэ хөөрэһэн байна.

Парторганизацинуудай секретарьнарай семинарта КПСС-эй обкомой партийна эмхидхэлэй хүдэлмэриин таһагые даагша нүхэр **А. Б. Бардонов** хабаадалсажа, дэлгэрэнгы үгэ хэлээ.

Б. ОЧИРОВ.
КПСС-эй райкомой таһагые даагша.

ШАНГА ШҮҮМЖЭЛЭЛЭЙ ОРШОН БАЙДАЛД

Аймагай гурба мянга гаран комсомолшуудай түлөөлэгшэд—гурбан зуугаад делегадууд ВЛКСМ-эй Хяагтын районно XXIX конференцидэ хабаадалсаба. Делегадууд райкомой хүдэлмэри тухай тоосоото элидхэл, шалгалтын комиссиин тоосоо шагнаһан, зүбшэн хэлсэһэн байна.

Элидхэлнүүдые зүбшэн хэлсэлгэ үнэн шударгыгаар, эрид шүүмжэлгэтэйгээр болоно үнгэрөө. 18 делегат үгэ хэлээ. ВЛКСМ-эй райкомой тоосоото үе соо ябуулһан хүдэлмэринь хангалтатай гэһэн сэгнэлтэ үгөөд, аймагай комсомолой эмхиин ажал ябуулгада бии байһан дутагдалнуудые заажа, саашадаа тэдэниие усадхаха хэмжээнүүдые тодорхойлһон, шэнэ зорилгонуудые хараалһан тогтоол конференци баталан абаа.

Комсомолой райкомой тоосоото элидхэлые райкомой секретарь В. Гармаев хэһэн байна. Аймагай комсомолшууд болон залуушуулые ажахын, соёл культурын шухала һалбаринууд дээрэ ажаллуулха, һурган хүмүүжүүлхэ талаар ВЛКСМ-эй райкомой ябуулһан хүдэлмэри тухай элидхэл дотор дэлгэрэнгы хэлэгдэбэ. Хяагтын аймагай комсомолшууд бүхы ажалшадтайгаа нэгэн хамта В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй алдарта ойе ажал хүдэлмэриин амжалтаар угтахын түлөө бүгэдэ арадай социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Ажалай үндэр бүтээсэ туйлажа, түрүү зэргэдэ ябажа байһан комсомол-залуушуулай бригада, фермэ, отара болон промышленна предприятинуудай халаанууд олон байна. Жэшээлхэдэ, «Дружба» колхозой комсомол-залуушуулай Энхэ-Таладахи һаалиин фермэ аймаг доторoo түрүү һуури эзэлжэ ябана. Энэ эбтэй коллективэй бэрхэ һаалишад Мария Батомункуева, Мария Очирова, Сулима Хакимова болон бусад һү һааха жэлэйнгээ түсэб, абаһан социалис уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлнэ. Эдэнэр гансахан ажал дээрээ шалгарна бэшэ, мүн олониитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана, өөһэдынгөө соёл культурын, юрэнхы эрдэмэй, политическэ хүмүүжэлэй хэмжээе дээшэлүүлхын түлөө оролдоно.

Үбһэ тэжээл бэлэдхэлгын үедэ аймаг соо комсомол-залуушуулай 54 бригада, звенонууд эмхидхэгдэһэн юм. Эдэнэр бүхы дээрээ 62 мянган центнер үбһэ ниитынгээ малда бэлэдхэһэн байха юм. Хяагтын совхозой комсомолой эхин организациин секретарь Михаил Батомункуевай ударидаһан комсомол-залуушуулай үбһэшэдэй бригада 7.900 гаран центнер тэжээл хуряажа, аймаг доторoo түрүү һуури эзэлээ. Мүн «Пограничный» совхозойхид баһал һайнаар ажаллаа.

Аймагай промышленна предприятинууд дээрэ хүдэлдэг комсомолшууд түрүү зэргэдэ ябана. Ажалайнгаа нормые үдэрһөө үдэртэ үлүүлэн дүүргэдэг, олониитын хүдэлмэридэ эдэбхитэй хабаадалсадаг хэдэн зуугаад комсомолшуудые нэрлэмээр. Тэдэнэй дундаһаа Хяагтын ээрэлгэ-нэхэлгын фабрикын Любовь Кирилинагай ударидадаг халаанай коллектив эрхим жэшээ харуулна. Эндэ хүдэлдэг комсомол басагад—Анна Ваганова, Светлана Доржижапова, Мария Донсорунова, Галина Чебунина болон бусад фабрика соогоо эрхимүүд гэһэн суутай юм.

Ажалаараа эрхим, түрүү зэргэдэ ябадаг комсомолшууд болон залуушуулай дундаһаа 18 хүн В. И. Ленинэй дурасхаалта газарнуудаар аяншалха түлөөһэгүй путёвкоор шагнагдаа. Эдэнэр «Юбилейный» гэһэн залуушуулай аяншалгын поездоор Казань, Ульяновск, Горький, Москва, Рига, Ленинград гэхэ зэргэ хотонуудаар ябажа, Ленин багшын ажал ябуулгатай, ажабайдалтай холбоотой түүхэтэй танилсаһан, дурасхаалта үзэсхэлэнгүүдые хараһан байна гэжэ элидхэл дотор хэлэгдэнэ.

Залуу үетэниие совет арадай революционно, дайшалхы болон ажалай баатаршалгын һайн һайхан үльгэр жэшээ дээрэ һурган хүмүүжүүлхэ зорилготой хүдэлмэри эмхидхэгдэнэ. Мүн залуушуулые марксизм-ленинизмын үзэл сурталда һургахын тула нилээд хүдэлмэри ябуулагдаһан байха юм.

Тиигэбэшье ВЛКСМ-эй райкомой зүгһөө комсомолой эхин организацинуудай хүдэлмэридэ саг үргэлжын бодото туһаламжа үзүүлхэ ябадал һула байһан. Үйлэдбэри дээрэ комсомолшуулай хүсые зүбөөр хубаарилан табиха, залуушуулые ажал хүдэлмэри дээрэ һурган хүмүүжүүлхэ талаар комсомолой райком оншотой арга хэмжээ абаагүй.

Залуушуулые комсомолой зэргэдэ абаха хүдэлмэри зарим организацинуудта һулаар эмхидхэгдэнэ. Һүүлэй хоёр жэлэй туршада 1290 залуушуул комсомолой гэшүүндэ абтаа. Тэдэнэй дунда хүдэлмэришэд—79, совхозой ажалшад—88, колхозникууд—92, бусадынь һурагшад, алба хаагшад. Байгша он соо Хүдэриин совхозой комсомолой организаци миил зургаан хүниие ВЛКСМ-эй зэргэдэ элсүүлээ. 400 гаран һурагшадтай Хяагтын медучилищиин комсомолой организаци хоёр жэлэй туршада оройдоол 14 залуушуулые өөрынгөө зэргэдэ абаа. Тус организаци энэ үе соо 50 гэшүүнээр үсөөн болоһон байна. «Заря» колхозой комсомолой организаци баһал ургалтагүй.

Комсомолшуудай хамтын суглаан Устав дотор заагдаһан ёһоор болзор соогоо үнгэргэгдэдэггүй. Олонхи ушарта залуушуулые һонирхуулхаар, тэдэнэй эрилтэ хүсэлые хангахаар, саг
үеын байдалда таарү...
суглаан дээрэ табь...
Табигдабашье тэрэнэ...
тойгоор эмхидхэжэ ш...

Спорт, оборонно-ни...
дэлмэри, аяншалга, ...
лай эгээл һонирхолто...
баадаха бусад хэмж...
нуудые райкомой хүдэ...
һайнаар эмхидхэжэ ш...

Эдэ бүхы дутагдал...
сомолой конференци...
дуудай зүгһөө эрид ...
шүүмжэлэгдээ.

Хяагтын аймагай ...
конференцидэ хаба...
ВЛКСМ-эй обкомой ...
секретарь М. Ф. Мах...
хэлээ. Коммунис пар...
дамтай халаан, парти...
сэхэ туһалагша болог...
молшууд ажахын, соё...
рын болон суртал хү...
гын али бүхы хүдэлм...
хэл ехэтэйгээр хам...
уялгатай байна.

Конференци ВЛКС...
комой, шалгалтын ...
составые шэнээр һу...
комсомолой областно...
ренциин делегадууда...
һунгагдаһан байна.

Д. ЦЫБ...
манай...

Любовь Поспелова Улаан-Үдын шэлэй заводто хүдэлмэрилжэ эхилһээр тиимэшье удаан болоогүй. Теэд ажал хүдэлмэридөө оролдосотой һайнаар хандажа, ехэ амжалта туйлаһанайнгаа түлөө заводойнгоо коллективэй дунда хүндэтэй болонхой. Мүнөө халаан бүриингөө даабарие хододоо үлүүлэн дүүргэнэ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Л. Поспелова.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

ҺОНИРХОЛТОЙ КОНФЕРЕН...

Хүдөө ажахын кадрнуудай мэргэжэл дээшэлүүлхэ Буряадай һургуулида һаяхан нэгэ һонирхолтой үйлэдбэриин конференци боложо үнгэрөө. Эндэ 200-гаад хүн хабаадаа.

Үйлэдбэриин конференци дээрэ элидхэлнүүдые хэхээр Мухар-Шэбэрэй аймагай хүдөө ажахын управлениин начальник Н. Н. Хорошких, тэндэхи колхозуудай түрүүлэгшэнэр, мүн агрономууд уригдаһан байна. Хамта долоон элидхэл шагнажа, конференцидэ хабаадагшад һонирхоһон юумэеэ һуража абаа.

«Хонин үсхэбэрилхэдэ олзотой» гэһэн асуудалаар «Знамя Ленина» колхозой түрүүлэгшэ **Ц. С. Семенов** элидхэжэ, тэндэ хабаадагшадые һонирхуулаа.

— Колхознай гушаад мянган хонитой. Эдэмнай 42 отарада харууһалагдана. Хонишодой бригада бүхэн ажахын тоосоондо оруулагданхай. 600 гаран эхэ хонидой отарада 4 хонишон ажаллана. Тэдэнэй тус бүридэ 30 гектар сабшалан, 10 гектар зелёнко даалгагдана. Тиигэжэ хонишодой бригаданууд өөһэдынгөө хүсөөр үбһэ, тэжээлээ бэлэдхэдэг, түл түрэсэеэ абадаг. Сакманщигуудые отарада эльгээхэеэ униинэй болинхойбди, — гээд нүхэр Семенов мэдүүлээ.

Түлтэ хонидой отарада ажалладаг хүнүүдтэ 20—20 гектар сабшалан даалгагдажа үгтэһэн байха юм. Үбһэ тэжээл бэлэдхэхын тула хонишодой бригаданuудта мори унаа, жэжэ трактор даалгагдана.

Һүүлэй жэлнүүдтэ энэ колхоздо хонидые уһаар хангаха хэрэгтэ ехээр анхарагдана. Мүнөө отара бүхэнэй газаа үрэмдэмэл худаг түхеэрэгдэнхэй. Уһан бүлэгдэжэ абтана. Бүхы колхоз дотор үрэмдэмэл 55 худаг бии.

Хонишодой ажалай түлөөһэн конференцидэ хабаадагшадые һонирхуулба. Эндэ хонишодой бригаданuудта 1 центнер нооһо тушааһанай түлөө 100 түхэриг, хурьгадай шэгнүүрэй центнер бүхэндэ 15 түхэриг, бэлэдхэһэн үбһэнэй центнер бүхэнэй түлөө 1 түхэриг, зелёнкын—70 мүнгэ түлэдэг байна. Гадна нооһо ехээр абагшадта, хурьга олоор түлжүүлэгшэдтэ нэмэлтэ түлөөһэн үгтэнэ, шан барюулагдана.

Саашань нүхэр Семенов колхозойнгоо амжалта тухай, колхозникуудай һуулал байдалай һайжарһан тушаа хөөрэжэ үгөө. Жэлдээ 70—80 колхозник курортдо эльгээгдэдэг, олонхи колхозникуудынь артелиингээ амаралтын гэртэ амардаг байна.

— Хонин ажалһаа жэлдээ 72 мянга гаран түхэригэй мүнгэн олзоороно. Энэмнай бүхы олзо оршымнай хахадынь болоно. Тиимэһээ хойшодоо хонидойнгоо тоо 50 мянгада хүргэхэ хүсэлтэйбди, —гээд нүхэр Семенов хэлээ.

Хонидой тоо олошоруулхатаяа хамта сабшалан, бэлшээрэ эрид һайжаруулха, ургасыень дээшэлүүлхэ асуудалые зоримгойгоор шиидхэхэ хэрэгтэй гэжэ тэмдэглэнэ.

Галуу үсхэбэрилгын айхабтар ехэ олзотой байһан тушаа «Забайкалец» колхозой түрүүлэгшэ **А. А. Братеньков** элидхэжэ, бултанай анхарал татаа.

— Манай колхоз урдаһаа галуу үсхэбэрилдэг байһан юм. Зүгөөр тэрэ үедэ үсөөн галуу тэжээдэг һэн. Мүнөө колхознай 5—6 мянган томо галуу фермэдэ барина. Тиигэжэ энэ жэлдэ 70 мянга гаран галуу гэхэ гү, али 2727 центнер галуунай мяхан гүрэндэ тушаагдаа, энэмнай бүхы тушаагдаһан мяханай 42 процентнь болоно,—гээд нүхэр Братеньков хэлэбэ.

Галуунай центнер мяханай өөрынь үнэ сэн 90,5 түхэриг болоно. Харин тэрэнээ гүрэндэ худалдахада, центнерэй 140—150 түхэригтэ хүрэнэ. Энээнэй ашаар байгша ондо тус колхоз галуунай фермэһээ 177 мянга гаран түхэригэй сэбэр олзо оруулжа шадаа.

Саашадаа галуунай тоо 100 мянгада хүргэжэ, ерэхэ жэлдэ гүрэндэ 3500 центнер шубуунай мяха худалдаха зорилго урдаа табяад байһан тухайгаа элидхэлшэ хөөрэжэ үгөө. Мүн галуу яажа харууһалха, тэжээхэдэ үдэсэтэй, үнэ сэн багатай байхаб гэжэ хэлээ.

Ороһо тарянай ургаса яажа дээшэлүүлдэг тухайгаа «Заганский» колхозой түрүүлэгшэ **Г. М. Конев**, «Коммунизм» колхозой главна агроном **С. Униу** гэгшэд хөөрэбэ.

— Баян ургаса абахын тула нэн түрүүн һайн үрэһэн хэрэгтэй. Манай колхоз жэл бүри бүхы тарилгаа сортовой гол түлэб 1-дэхи зэргын, элитнэ шанарай хүрэнгөөр таридаг. Севооборот нариинаар баримталагдана. Газараа һайнаар элдүүрилдэгбди—гээд, нүхэр Конев сугларагшадай анхарал татаа.

Намар хабартаа газараа хахалхадаа злабол мөөртэй каток хэрэглэдэг, тарилгын һүүлээр газарай хүрьһэ жэгдэлдэг, нягтаруулдаг тухайгаа, мүн газар хахалха тарилга хэхэ хоёрой хоорондо удаан богтохогүйе оролдодог, бур...
таг ногоонтой али ...
тэмсэдэг тухайгаа ...

Томо ороһонууд...
илгаһан шэниисын ...
бүридэ 260—275 ...
рихада ямаршье жэ...
һанаа харуулһан ...
мунизм» колхозой г...
С. Униу анхараа.

Тэжээлэй үнэтэ ...
болохо кукуруза, ...
таабха гэхэ мэтые ...
гуулжа, ниитын ...
тэжээлээр хүсэд ...
байһан тухайгаа ...
колхозой главна аг...
таева зохидоор, бу...
сотойгоор хөөрэжэ ...

Газар тарялангай...
бүхы хүдэлмэриие ...
оньһожоруулжа, ...
дээшэлүүлхэ талаар...
байһан тухайгаа «...
зой главна инжене...
пашников хэлээ. ...
рай тарилгые 10—...
таряа хуряалгые 15 ...
гэдэг хүсэтэй болой...
элидхээ.

— Урдань зелёнк...
дэлмэри ехэнхидээ ...
хэгдэдэг һэн,—гээд ...
жэлүүлбэ.—Харин ...
ЖВН-6 жаткаар ха...
лынь тусхай машин...
лажа, нэгэн доро ...
дээрэ һурилэгдэнэ.

Мүн куузику хур...
риие яажа оньһож...
ажалай хүндэ хүдэ...
хэхэ тушаа юу хэ...
конференцидэ хаба...
рэ элидхээ.

Үйлэдбэриин ним...
нүүдые үнгэргэхэ...
ехэ туһатай байха...

ЭНЭ НАҺАНАЙ ЖАРГАЛ

Очерк

Чисаана нютагта Доржо үбгэн һууриждаһанһаа эхилжэ, өөрынгөө үри хүүгэдэй ерээдүйн жаргалта ажабайдал тухайда нэгэтэбэшэ бодомжолжо ябадаг бэлэй. Найман хүүгэдэйнгээ ехэ болохо Лена басаганһаа нэгэтэ:

— Һургуулияа дүүргээд, хэн болохобши?—гэжэ асууһан гэхэ. Тэрэнь үнишье бодонгүй:

— Баабай, би һургуулияа түгэсхөөд, хүүгэдые хүмүүжүүлдэг багша болохоб,—гэһэн байгаа. Доржо үбгэн басаганайнгаа харюуда баярлажа, уяран алдаа бэлэй.

Модоной шаралһан набшаһад аалихан газарта унан үрхирнэ. Шаргал тэрлигһээ һалажа байһан ой модод уйдхартайгаар шүрдылдэн зогсоно. Намарай намжаа һайхан саг хүрэжэ ерээ. Тэнгэри сэлмэг, нэгэшье барбайлдаха үүлэгүй. Нараншье гаранхай, хүхюутэйгээр миһэрэн, мүнгэн туяагаа Чисаанын уудам тала дайдаар шэдэлэн сасана. Энэ үедэ Елена Доржиевна гэрһээ гараад, аалихан һургуули тээшээ гэшхэлнэ. Дүшөөд наһанһаа үнгэржэ ябаһан сэлмэг һайхан сэдьхэлтэй энэ эхэнэр тэрэ холынгоо залуу наһые, ажабайдалайнгаа зуруул замай дабшаһые ой ухаандаа һэргээн һанажа болоо: азар 18 жэл болошобо бшуу. Эдээхэн жэлнүүд хүүгэдые хүмүүжүүлхэ нангин хэрэгтэ сум зорюулагдаа. Елена Доржиевнагай һургуулиингаа байшанда ороходонь, хүүгэдэй иргуу хоолойн зэдэлээн шэхэндэнь уриханаар зэдэлбэ. Игэжэ үниинэй багша Елена Доржиевнагай ажал хэрэг энэ наратa һайхан намарай үглөөгүүр дахяад эхилбэл даа.

Елена Доржиевна Мангатаева 1951 онһоо Чисаанын дунда һургуулида математикын багшаар хүдэлмэрилнэ. Хүн гэшэ хэһэн ажал хэрэгтээ шударгы бэрхээр хандаа, ажалай жолоо алхабал, хадынэшье нэрэ солоёо олондо магтуулдаг гэшэ бэзэ. Илангаяа багша хүниие манай арад зон үнэн сэдьхэлһээ хүндэлжэ, уриинаар түхөөжэ ябадаг заншалтай. Тиимэл туладаа Елена Доржиевнагай нэрэ соло нютагайнь зоной зүрхэ сэдьхэлдэ урин мэдэрэлээр үлгыдүүлэн, магтаалай үнэтэ үгэнүүдээр үлхэгдэдэгынь элитэ даа.

Багша хүн байгаалиин табисууритай байха зэргэтэй гэдэг сэсэн мэргэн үгэнүүд үнэн. Энэрхы һайхан, түбшэн даруу зантай багшые олохон хүнүүд хүндэлэн, баярта мэдэрэлээ тэрээндэ мэдүүлэн ябадагтань баясамаар. Елена Доржиевна ниитын туһата ажал хэрэгтэ хабаадалсадаг юм. Тэрэ гүүртэ, отарануудаар ябажа, элдэб һонирхолтой лекци болон хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг.

Елена Доржиевна Мангатаева һуралсалайнгаа хүдэлмэридэ шэнэ арга хэрэглэжэ, эрхим методикоор һурагшадтаа эрдэм бэлиг ойлгуулха нангин хэрэгтэ ехээр анхаралаа хандуулдаг. Тэрэ хэшээлээ улам һонирхолтой болгохын тулада элдэб шэнэ литературануудые уншадаг, шэнэ гуримаар зааха ёһые өөрөө шудалдаг.

Хүүгэдые хүмүүжүүлжэ, ажалай амжалта туйлаһанайнгаа түлөө КПСС-эй Хэжэнгын райкомой болон аймОНО-гой зүгһөө Хүндэлэлэй грамотануудаар нэгэтэ бэшэ шагнагдаһан, мүн үнэтэ бэлэгүүд тэрээндэ барюулагдаһан байна.

Тэрэнэй нэгэ һурагша хэшээлдэ һууxадаа шууядаг, бэшэ нүхэдтөө һаалта хэдэг болобо. Игэжэ эхилһэн һурагша номоошье үзэхэеэ болишобо. Хүүгэдэй сэдьхэлэй нюусые таадаг болоһон багша эхэнэр тэрэ һурагшатаяа хөөрэлдэбэ. Удаань Елена Доржиевна һурагшынгаа түрэлхидтэй үни удаан һуужа хөөрэлдэбэ, хоёр талаһаа хүмүүжүүлгын хүдэлмэри һайса ябуулхаар шиидэбэ. Энээнэй удаа тэрэ һурагша хэшээлдээ шууяхаа болижо, номоошье үзэдэг болоо һэн.

Багша хүн иимээр лэ ажал хэрэг ябуулаагүй һаа, амжалта туйлаханъ бэрхэтэй юм. Елена Доржиевна миниие бага ябахада, намдашье зааһан байна. Һургуулида һурадаг сагуудаа сэдьхэлдээ һанан дурсахадамни, ехэ һонирхолтой байдаг. Биднэр Елена Доржиевнае ехэтэ хүндэлэгшэ бэлэйбди. Ямар һайнаар, ойлгосотойгоор биднэдэ хэшээлээ үгэдэг гээшэ һэм. Тэрэ биданиие хараажа, сэдьхэлээ хёморжо оройдоошье байгшагүй бэлэй. Хэрбээ хэн нэгэнэймнай алдуу хэбэл, тоомоо таһарбалнай, Елена Доржиевна түрүүн түбшэн даруутаар, энэрхы сэдьхэлээр ойлгуулан хэлэхэ, һайнаар һурахыешни уряалха. Иимэ багшые хүндэлхэ ёһотой.

Урихан зантай, түбшэн даруу багша эхэнэр сугтаа хүдэлдэг нүхэдэйнгөө дунда хүндэтэй, баясама һайхан үгэнүүдээр нэрэ солоёо дурсуулжа ябадаг. Елена Доржиевна Мангатаева залуу багшанарай ажал хэрэгтэ туһалалсадаг, өөрынгөө баян дүй дүршэлһөө ходо хубаалдадаг заншалтай.

...Аажам намдуухан намарай һүни. Сэлмэг тэнгэридэ одо мүшэд эмниcгээлдэнэ. Маряатай шаргал һара тэнгэриин уудамаар аалихан тамарна. Таахадая, һүниин тэн дүтэлөө янзатай. Елена Доржиевна столойнгоо ойро номуудаал шагаашаар һууна. Гэр сооньунии бутарма дулаан. Орон дээгүүрээ хүүгэдынь хахад үргэһөө абаһан янзатай, амжалтатайгаар нойрсонод. Игэжэ байтараа, тэрэ шанаагаа гараараа түлаад, холын бодолдо үлгыдүүлэн һууна. Елена Доржиевна хүүгэдэйнгээ хүл дээрээ гаража, хүнэй зэргын эрхим хүнүүд болохо тухай бодомжолжо болоо. Эхын энэрхы һайхан сэдьхэл гээшэ үри хүүгэдэйнгээ түлөөдэ үдэрһөө үдэртэ һанаагаа зободог ха юм даа. Дүшөөд наһанһаа үнгэржэ ябаһан үниинэй багша, ажалай жолоо батаар алхаһан урин зантай эхэнэрэй ажабайдалайнгаа ябаса тухайда бодомжолхонь зүб даа. Энэ багшын ажабайдалынь арюун сэбэр, тоогорhогүй харгыгаар зурын ошонхой.

В. ЧИМИТОВ.

СОВЕТ ОРОН ДОТОРНА...

БЭЛИГТЭЙШҮҮЛЭЙ КОНКУРС

МИНСК. (ТАСС). Ленин, Парти, Эхэ орон тухай уран зохёолнуудые эрхимээр гүйсэдхэлгын конкурс Белоруссида боложо эхилбэ. Уран бэлигтэнэй коллективүүд, дуушад, хүгжэмэй инструментээр наадагшад уран гоёор уншагшад конкурсдо хабаадана.

Республикын хүдөө нютагуудаар һүүлэй жэлнүүдтэ уран һайханай шэнэ 300 шахуу коллектив эмхидхэгдэнхэй. Минскэ областиин Несвижскэ районой «Рассвет» колхозой инструментально-дуушадай ансамбль, Могилевско областиин Костюковическо районой «Самотевичи» гэжэ совхозой хоор. Гродненско областиин Корелическэ районой Калининай нэрэмжэтэ колхозой хүгжэмэй ансамбль һонирхолтой программа конкурсдо бэлдээ.

М. И. КАЛИНИНАЙ ДУРАСХААЛДА

Коммунис партиин, Совет гүрэнэй элитэ мэдээжэ ажал ябуулагша М. И. Калининай дурасхаалые совет хүнүүд нангинаар сахижа ябадаг М. И. Калининай музейн Эрдэмтэдэй соведэй ноябриин 19-дэ болоһон үргэн заседаниин тэрэнэй түрэһөөр 94 жэлэй ойдо зорюулагдаа. Михаил Ивановичай түрэлхид, үнинэй коммунистнууд, предприятинуудай, бүхэсоюзна старостын нэрэмжэтэ пионерскэ дружинанууд зал соо сугларба.

Заседаниин болохоһоо урид тэдэнэр Улаан талмай дээрэ ерэжэ, Кремлиин хажуудахи бүхэсоюзна старостын хүүр дээрэ венок болон баглаа сэсэгүүдые табяа.

Ниислэл хотын Калининска районой пионернүүд, һурагшад Москвагай авиамоторно үйлсэдэхи сэсэрлиг соо тодхогдоһон Михаил Ивановичай хүшө...
сэсэгүүдые мүн лэ ...
ной предприятинууд...
лининай ажабайдал, ...
га тухай хөөрэлдөөнү...

НУРЕГЭЙ ЕХЭ ...

Вахш дээрэхи Нур...
байшан бодхоогдожо ...
рүүшын электромаш...
доронь хэдэн арбаа...
бетон шудхагдаа.

Нурегэй барилгаша...
хэжэ үрдеэ. Пулисан...
хабшал соо тэһэрэлг...
жэ, хадын мантан ех...
лые хабсагайһаань ...
ГЭС-эй байшангай һу...
ёһотой гурбан милли...
шулуу механизатор...
Мүнөө барилгашад 2...
кубометр бетон зөөх...
байшан бодхоохонь, ...
300 мянган килова...
9 турбоагрегат энда...

КУРГАНСКА ОБЛАСТЬ. Областиин бэлэдхэлэй организацинуудай хүдэлмэрилэгшэд элдэб янзын овощ шэнэ аргаар—нуурай оёорто үбэлэй үедэ хадагалдаг болонхой. Иимэ аргаар овощ хадагалхада ехэ һайн гэжэ эндэхин элирүүлээ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: бэлэдхэлэй хүдэлмэрилэгшэд дабһалагдаһан овощ хадагалхаяа байна.

ТАСС-ай фотохронико.

Ленинградай «Рабочий» гэжэ бүд нэхэлгын фабрикын бүлэг мэргэжэлтэд «ПК-100» түхэлэй шэнэ машина бүтээһэнэйнгээ түлөө 1969 оной гүрэнэй шанда хүртэһэн байна. Тэдэнэй тоодо фабрикын үйлэдбэриин таһагые даагша С. А. Прицкер оролсоно. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: С. А. Прицкер.

ТАСС-ай фотохронико.

ЛЕНИНДЭ БҮХЫ ДЭЛХЭЙ БЭШЭНЭ

«В. И. Лениндэ хилын саанаhаа эльгээгдэhэн бэшэгүүд» гэhэн номые Марксизм-ленинизмын институт хоёрдохёс хэблэлдэ бэлдэбэ. Тэрээн сооhоо абтаhан документнүүдые Хэблэлэй hонинной агентство толилжо үргэлжэлhөөр. Лениндэ эльгээгдэhэн 225 бэшэгэй дундаhаа 26-ниинь түрүүшынхеэ хэблэгдэхэ.

Тэдэ документнүүдэй заримые уншагшадайнгаа анхаралда дурадханабди.

...ЕТКИНhЭЭ

1920 оной декабриин 2.
...нүхэр Ленин!
...хүбүүн Максимые, тэ...ые Тантай, танай ...игантай энэ бэшэгээр ...наб. Совет Россида ...ожо хүдэлхые хүсэнэ ...Сэдьхэлдэм хэды буй...hаань, табихамни. ...бэеэ ондоо тээшэнь ...н, эхын сэдьхэл ямар ...тиимэл бодолдо абта...нэнэ өөрынгөөл тол...лалаад ябанаб. Ажал...хэл хэрэгтэй гэжэ ...Совет Россида, рево...н сэхээр алба хэхэ. ...бодол, тиимэл найдал ...дьхэлдэ нэбтэрэнхэй. ...ородоор нридаг, не...дна, англи, француз, ...хэлэнүүдые мэдэдэг, ...хэдэн мэргэжэлтэй. ...нь — бэрхэ машини...рафистка. Хэсүү сагсекретаряар хүдэлхэ...жар байhанаа харуу-

...үлөөнhөө үдэшэ боло... хураалда hуунам. ...партиин съезд эхил...юумэмнай үшөөл .... Хооhон шашалдаан ..., теэд тииhээр бүтэ...ээд найданаб.

...юнно хэрэгүүдые шиид...игаа түбэгтэй байна. ...бошье тэрэниие даба...эээд найданаб.

...байдал хубилгаагүй, ... хурсадаа.

... мүнгэнэй бэшэ, мүн ..., социальна талаар...ратиин, гүрэнэй пан...улам эли боложо ...Мүнөөнэй оршон бай...гүй шэнжэнь юуб ...«социализациин» гүри...италлизмые шэнэдхэн ... гэhэн hанаашалаа ...нүүдэй дунда улам ...болоод байна. Тэ...номическа эмхидхэлэй ...формо» гэжэ тоолог...лис экономикын газаа... ба түхэл маягые ха...ьшье, энгэй үмсэ ба ...ашаг олзые хуушан ...уляэхэ зорилготойл. ...с ангиин гүрэнэй ...бтар ехээр дэбэргэгдэ...тээнь үзэгдөөгүй хэр...пролетариадые мүлжэхэ, ...шо ябадалда хүргэжэ ...ьфердинг, Шейдиман ...үүдхэhэн «социализа...олбоорилдобол—тиимэ ...хүргэхэ байха. Эдэ бү...аа бидэнэй баримта...үлхэ зорилго элитэ. ...дэлгэрэнгыгээр бэ-

Нүхэр Ленин, Танда, Танай эгэшэ дүүнэртэ үнэн зүрхэнэй амар мэндэ хүреөөд, гүнзэгы хүндэлэлэй ба дайшалхы талархалай мэдэрэлтэйгээр гарыетнай баригша.

Танай Клара ЦЕТКИН.

Ф. ПРАЙСhАА[1]

1921 оной майн 2. Берлин.

Хүндэтэ нүхэр Ленин!

Ородой революци тухай номойнгоо[2] нэгэ хэhэгые Танда эльгээхэ зуураа, Таниие ехэтэ хүндэлжэ байhанаймни тэмдэг болгон энээниие мни тогтоон абаха бэзэт гээд найданаб. 1917—1918 онуудта[3] өөрынгөө харааhан гайхамшаг ехэ үйлэ хэрэгүүд тухайда энэ ном соогоо бэшэхэ гэжэ оролдобоб. Тэдэ үйлэ хэрэгүүдые зүбөөр бэшэжэ дамжуулан, ерээдүйн үетэнэй үмэнэхи уялгаяа дүүргээб гээд найданаб.

Танай Филиппс ПРАЙС.

КОММУНИС ЗАЛУУШУУЛАЙ МЕКСИКАНСКА ФЕДЕРАЦИhАА

Гвадолахара, 1921 оной октябриин 6.

Нүхэр Николай ЛЕНИНДЭ!
Москва, Росси

Мэндэ амар, хүндэтэ нүхэр!

Ородой бүхы хүдэлмэришэдтэ, илангаяа дэлхэйн пролетариадые сүлөөлхын түлөө тэмсэгшэ нүхэдтэ бидэнэр, эрэгтэй, эмэгтэй залуу хүдэлмэрилэгшэд, аха дүүгэй амаршалга энэ бэшэгээрээ дамжуулнабди.

Аха дүүгэй амаршалга хүргэхын хажуугаар, хэсүү байдалда байhанhаа уламжалан эндэхи хүдэлмэришэдэй тэмсэл бэрхэтэйшэг болоно гэжэ, мүн түс хотын зарим эмхинүүдэй гэшүүд, бидэнэр ород нүхэдэйнгөө жэшээгээр ажалша ангинуудые сүлөөлхэ хүсэлэнтэйбди гэжэ энэ бэшэгээрээ Танда дуулгаха зорилготойбди...

Ехэ гэмтэл хохидолдо оробошье, мүнөө хүрэтэр ябуулhан пропагандаhаамнай биратай үрэ үшөө гараагүй, юундэб гэхэдэ, оройдоо мүнгэгүй байгаабди. Теэд, хотынгоо хүдэлмэрилэгшэдые бага зэргэ эмхидхэжэ, элсүүлжэ үрдиhэн тула, элдэб провинцинүүдаар ябаха hанаатайбди. Танилнуудайнгаа байhан тосхонууд, эдлүүринүүд ба фермэнүүдтэ агитаци ябуулха, тиихын хажуугаар рационалис hургуулинуудые эмхидхэхэ хүсэлэнтэйбди. Тиихэдээ нютаг бүриин таряашадай дунда нилээд удаан байжа, тэдэниие эдэбхитэй болгохо, эмхидэ элсүүлхэ зорилготойбди.

Гэхэ зуура эдэ оронуудта мүнгэгүйгөөр юуншье бүтэхэгүй байна.

Эндэ номнолой алибаа хүдэлмэри ябуулхын тула мүнгэн хэрэгтэй. Тиимэhээ Танда нэгэ асуудалтайгаар хандаха хүсэлэнтэйбди. Манай тэмсэлдэ Россин Советскэ правительствын зарим тэды туhаламжа үзүүлээ hаань, хүдэлмэришэн залуушуул номнолой хүдэлмэри ходо ябуулхаар бэлэн байна. Таниие туhалха бээз гэжэ hанаhандаа иигэжэ хандаанабди.

Манай хүдэлөөн мексикан хүдэлмэришэдые сүлөөлхэ зорилготой юм, юундэб гэхэдэ, совет ёhо гүрим байгуулха зорилготойбди. Энээнhээ уламжалан, Мексикые тойроод байдаг капиталис оронууд энэ хүдэлөөе үгы хэхэ гэжэ ехээр оролдоно.

Тиимын тула, бидэнэй гүйлтын хангагдажа боломоор гү, али үгы байhан тушаа ойрын сагаар hанамжаяа мэдээсэхыетнай гүйнабди. Залуушуулай Коммунис Интернационалда ороhон Мексикын коммунис залуушуулай федерациин гэшүүд тус хандалгада гарнуудаа табиба. Бүхы дэлхэйн хүдэлмэришэдтэ аха дүүгэй халуун амаршалга хүргэнэбди.

Бүхы оронуудай залуушуул, революционно залуушуултай нэгэдэгты.

Гараа табигшад: Гуадалене БОНАЛЕС. Игнацио ЛОНЕЦ, Эмили ФРЕХО.

Вили МЮНЦЕНБЕРГhЭЭ[4]

Москва, 1922 оной февралиин 21.

Хүндэтэ нүхэр Ленин!

Үбшэлэнхэй байна гэжэ. Генуягай ба гүрэнэй хэрэгүүдтэ бага бэшэ сагаа зорюулна гээд мэдэбэшье, hаяын үдэрнүүдтэ хахадхан час соо намтай хөөрэлдэхэ зүбшөөлөө үгэхые гүйнаб. Россин ажахын байдал дэмжэн заhаруулхын тула хүдэлмэришэдэй жасаhаа 4—5 миллион геллер түр зуура дамжуулхаар пролетарска урьhаламжа эмхидхэхэ арга бэдэрхые зууршалhан байгаат. Теэд, тиимэ пролетарска туhаламжа эмхидхэхэ арга олоообди гээд hананаб.

Танай Вилли МЮНЦЕНБЕРГ.

(Үргэлжэлынь хожом гараха).

[1] ...М. Филиппс — Ан... журналист. «Манчестер ... гэжэ газетын Петро... корреспондент бай... Россиhаа буеаhан ... ородой революци тухай ...тэй ном бэшээ hэн. ... хүдэлмэришэд тэрэ ...дуратайгаар уншадаг

[2]. Тэрэ ном Лондондо 1921 ондо хэблэгдэhэн юм.

[3]. 1918 оной ноябриин 2, 6-най үеэр В. И. Ленин Прайстай хөөрэлдэhэн байха.

[4] Мюнценберг, Вильгельм (1889—1940) — Швецари ба Германиин хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй ажал ябуулагша.

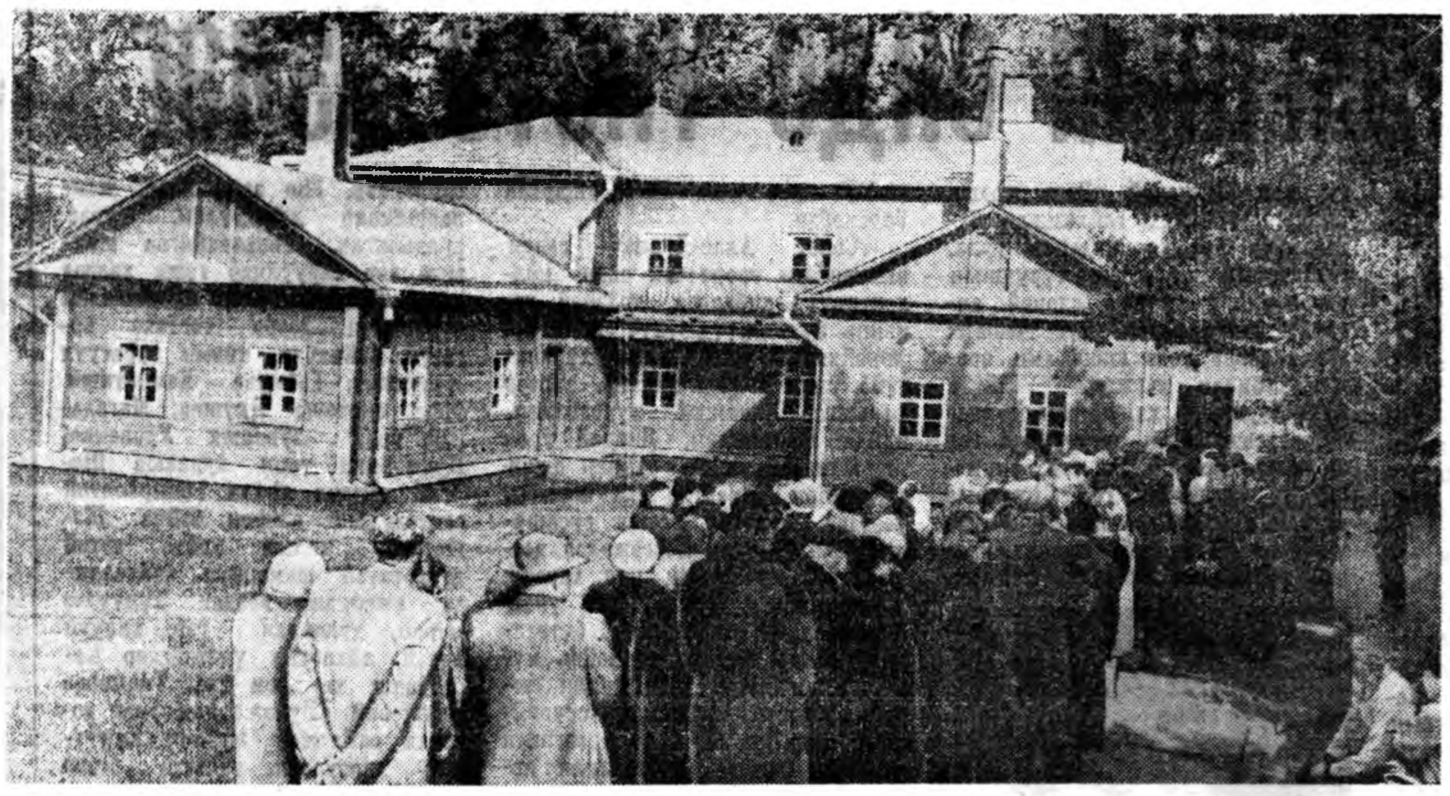

УЛЬЯНОВСК. В. И. Ленинэй гэр-музей. Эндэ Ульяновтанай бүлэ 1878 онhоо 1887 он болотор ажаhуулhан юм. Бүлэг экскурсантнар В. И. Ленинэй гэр-музейдэ орожо ябана.

ТАСС-ай фотохроника.

СОВЕДҮҮДЭЙ ХҮДЭЛМЭРИ

ЭМХИДХЭЛЭЙ ХҮДЭЛМЭРИИН hАЙНhАА

Бэшүүрэй аймагай Шанагын сомоной Совет гурбан жэлэй урда тээ тогтоогдоhон юм. Энэ хугасаа соо горитой хүдэлмэри ябуулаа гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй.

Шанагын сомоной Совет «Ажалшадай депутадуудай сельскэ, поселково Соведүүдэй хүдэлмэри саашадань hайжаруулха тухай» КПСС-эй ЦК-гай түүхэтэ шиидхэбэриие хүтэлбэри болгон, ажал ябуулгынгаа али бүхы талыень hайжаруулхые оролдоно.

Промышленна предприятинуудай, организацинууд ба эмхи зургаануудай совхозой хүдэлмэридэ горитойгоор нүлөөлнэ. Хэдэхэн жэлэй урда бии болгогдоhон, мал шахан таргалуулха Бодонгуудай совхоз энэ жэл гүрэндэ мяха худалдаха түсэбөө хоёр дахин үлүүлэн дүүргэhэн байна. Тиин түсэбhөө гадуур 50 мянган түхэриг олзо оруулаа.

Үнгэрэгшэ жэл республикын мал шахан таргалуулдаг совхозуудай дунда дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ оролсоод, hайн үрэ дүн туйлажа, түрүү hуурида гараhан юм.

Энэ жэлэй уларилай муу байбашье, мал шахан таргалуулха хахад жэлэйнгээ түсэб 187,4 процент хүрөтэр дүүргээ. Хүн зониие медицинскэ, худалдаа наймаанай, ажаhуудалай эрилтын талаарнь хангалга нилээд hайжараа.

Эдэ бүгэдэндэ Шанагын сомоной Соведэй эмхидхэлэй хүдэлмэриин хубита бии.

Сомоной Совет барилгын хүдэлмэридэ ехэ анхарал хандуулдаг болонхой. Хоёр жэлэй турша соо барилгын хүдэлмэри үргэн дэлисэтэйгээр ябуулагдаа. 500 эбэртэ бодо малай байха байра, 24 машинын багтаамжатай гараж, 1000 тонно силос хадагалха траншей, тарянай 10 мянган дүрбэлжэн метр тоог, 6 айлай байха байра, совхозой конторо, сомоной Соведэй байра баригдажа үрдигдөө.

320 малай эдеэ хоол оньhон аргаар буйлуулха кухня, 1000 тонно силос хадагалха траншей, 5 айлай байра, бани, магазин, 25 хүнэй hууритай больницын байшан 1969 он соо ашаглалгада үгтэхөөр хараалагданхай.

Зоной дунда ябуулагдадаг эмхидхэлэй хүдэлмэри hайжаруулагдана. Сомоной Соведэй гүйсэдхэхэ комитет совхозой хүтэлбэрилэгшэдэй ажахыгаа зүбөөр хүтэлбэрилхэ хэрэгтэнь туhаламжа үзүүлдэг юм. Саг үргэлжын комиссинууд, депутадуудай бүлэгүүд, уран hайханай бүлгэмэй гэшүүд хүдэлмэреэ hайнаар ябуулна гэжэ хэлэлтэй.

Сомоной Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Д. Ц. Тогошиев, комитедэй гэшүүд саг үргэлжын комиссиин хүдэлмэриие шадамараар хүтэлбэрилнэ. Хүдөө ажахын комисси сабшалангай, бэлшээриин газарые яажа hайжаруулха тухай асуудал хаража үзэhэн байна. 100 мянган кубометр уhа хадагалха сөөрэмүүд Шанага, Амгаланта, Аяга нютагуудта комиссиин үүсхэлээр бии болгогдонхой.

Олониитын журам улам hайжаруулха комиссиин хүдэлмэрие магтамаар. Юуб гэхэдэ, энэ жэлэй түрүүшын хахадай туршада совхоз соо хазагай ябадал гаргаhан нэгэшье хүн үзэгдөөгүй. Ажалай журам наринаар сахигдадаг боложо байна. Үнгэрэгшэ жэлэй туршада саг үргэлжын комиссинуудай үүсхэлээр 12 асуудал сесси дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ.

Гансахан сомоной Соведэй бэшэ, мүн аймагай Соведэй депутадууд бүлэгүүд боложо эмхидэнхэй. Тэдэнэр саг соонь зүблөө зарладаг. Хүн зоноо сомоной Соведэй шиидхэбэринүүдтэй дары танилсуулдаг, хараалагдаhан бүхы хэмжээ ябуулга хүсэндэнь оруулхые эрмэлздэг байна. Олонхи депутадуудынь хүдөө ажахын түрүүшүүл юм. Тэдэнэй тоодо луговод Э. Санжацыренов, хонишон Б. Цырендоржиев, оёдолшон Л. Иванов гэгшэд ороно. Эдэнэр hунгагшадайнгаа эрилтэ гүйлтые дүүргэжэ байхын тула ходо оролдодог юм.

Сомоной Совет залуушуулай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулна. hунгагшадайнгаа гомдол, гүйлтануудые саг доронь хаража байдаг.

Ажалшадай мэдүүлгэ, гүйлтые депутадуудай хаража үзэдэг таhаг сомоной Соведэй дэргэдэ бии. Мэдүүлгэ гү, али үгөөрөө хэлэhэн гүйлта тэндэ, тусхай дэбтэр соо тэмдэглэгдэдэг. Депутадуудтай уулзалга хараалагдаhан саг соогоо үнгэргэгдэнэ.

В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойн бэлэдхэлтэй дашарамдуулан, Шанагын сомоной Совет үшөө ехэ амжалта туйлахые эрмэлзэнэ.

А. ГРИГОРЬЕВ.

Улаан-Үдын городской Соведэй депутат Иван Григорьевич Солянин Улаан-Үдэ станцида сигналистаар хүдэлмэрилнэ. Габьяата ажалаараа шалгарhыень тэмдэглэн, нүхэр Солянинда коммунис ажалай ударнигай хүндэтэ нэрэ олгогдонхой. Депутат Солянин горсоведэй харгы замай ба хэлхеэ холбооной саг үргэлжын комиссиин хүдэлмэридэ эдэбхитэй хабаадалсана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: И. Г. Солянин.

А. МАНТАЕВАЙ фото.

...НИ БАРИСААНАЙ ...ЭЛЭГ-ТЭМДЭГ

...багшын мүндэлhөөр ...ойн ойртохо бүри ма...шод болон зураашад ...забгүй боложо байна. ...гэхэдэ, ехэ багшынгаа ... ойдо хүн бүхэн бэ... гэжэ шармайна. Ма... зохёолшод «Ленин баг...томо ном бэлдээ. Энэ ...Цагдоржын 1930 ондо «Октябрь», Дамдинсүрэ...нэй музей» гэхэ мэтэ ...г бии. Эдэ шүлэгүүдтэ ...рэ, үзэл hанаан хэлэг.... Манай Буяннэмэхын ... уулзалга» гэжэ очерк ...Буяннэмэх хадаа 1922 ... багшатай Кремльдэ ...байха.

...уран зураашад ёрэхэ ха... багшын ойдо зорюул... выставкэ гаргаха гэжэ ...байна. Уран зураашаа ...Ленинтэй Сүхэ-Баатарай ...тухайда тоhон будагай ...г бүтээгээ. Тиихэдэ зу...зохёо Сүхэ-Баатарай ...бараалхажа байhан ту...гай дээрэ hиилүүр зу...лаа. Манай скульптор...гүүд арадай урлалын ...Ленин тухайда, тэрэ... hанаанай бэелэл ту...hонин бүтээл хэнэ. ... манай театрайхид, киногойхид эдэнhээ гээгдэхэгүй гэжэ мүрысэжэ байна. hаяхан манай Гүрэнэй драмын театрайхид Намдагай бэшэhэн «Наян шулуунай ой» гэжэ яhала hайхан зүжэг гаргаа. Удвалай бэшэhэн зүжэгые одоо удахагүй табиха байна. Энээнэй нэгэдэхидэнь агуу багша Ленинэй алтан hургаалаар хүмүүжэhэн ажалшан хүнэй яажа ажатүрэжэ байhые харуулха, хоёрдохинь хадаа 1919—1920 ондо ород хубисхалшадай Даа хүрээдэ (мүнөөнэй Улаан-Баатар) Сүхэ-Баатар түрүүтэй Монголой хубисхалшанартай суг нююса ажаллажа байhан тухай харуулха. Тиихэдэ манай гүрэнэй Дуури бүжэгэй театрайхид шэнэ дуури (оперо) табижа байна. Композитор Дамдинсүрэнэй «Жаргал» гэжэ дуури, композитор Гончигсумлаагай «Сунжидмаа» гэжэ бүжэг табиха гэжэ байна. Киностудиинхид Чимид Ванган хоёрой сценаряар «Үглоо» гэжэ кино бүтээгээ. Энэ кино хадаа 1921 оной намар Монголдо боложо байhан байдалые харуулна. Сүхэ-Баатарай Ленинтэй уулзажа байhан тухай баhа харуулна.

Манай уран бүтээлшэд Зүблэлтын бүтээлшэдэй туршалгые ехэ hонирхон шудалдаг гээшэ. Зүблэлтын зохёолшодой зохёол, зураашадай зураг, театрайхидай, киногойхидой бүтээлые ходо уншажа, үзэжэ, хаража байдаг. Бидэ Зүблэлтын Алас-Дурнын зураашадай зональна выставкые үзэбэбди. Энэ үзэсхэлэнгые хараад, hалахын аргагүй гоё. Илангаа Сахароновскагай графика, Ядадай мастернуудай бүтээhэн хубсаhа шэмэглэл, яhан-hиилбэри, тиигээд сашань ехэ олон гоё юумэ байна. Тэдэ сэдьхэл ехэ хүдэлгэнэ. Зураашадтай болоhон творческо конференци дээрэ зураашa Амгалан үгэ хэлэхэдээ:

— Зүблэлтын Алас-Дурна зүгэй урашуул коммунизм байгуулжа байгаа арад түмэнэйнгөө амидарал тэмсэлые будагай hайхан үнгөөр уралан бүтээhые бидэ hайхашаанабди. Ленинэй үзэл hанал амидаралда хэрэглэжэ байhые социалис реализмай аргаар тунгалаг толи шэнги тодоруулhан энэ выставкэ бидэндэ томо hургуули боложо, шэнэ hанаа түрүүлбэ,— гэжэ хэлээ.

Амгаланай энэ үгэтэй минии hанал тон адли. Зүблэлтын бүтээл манай удхал зохёол, урлалай хүгжэлтэдэ ехэ hайхан нүлөө үзүүлжэ ерэhэн түүхэтэй.

Г. ЖАМСРАНЖАВ,
МНРП-гэй ЦК-гай соёлой талаар инспектор, Монголой Уран зохёолшодой холбооной секретарь.

...Баатарай 33-дахи дун...үүли Монголой Арадай ...ын нийслэл хотын ...ын hургуулинуудай нэ... Арадай Ехэ Хуралай ...эй Указаар энэ hур...город-герой Москвагай ...рэ зэргэ олгогдоhон hургуули Москваhаа ...ргэжэлтэдэй хүсөөр .... СССР-hээ асараг...эб тухеэрэлгэнүүдээр ...ай. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ... ахамад классайхид ...хешээлдэ.

ТАСС-ай фотохроника.

АГЫН hОНИНУУД

ХОЁР ХОНИШОДОЙ МҮРЫСӨӨН

Үдэр хоногой үнгэрхэ бүри В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй алдарта ойн дүтэлжэ байхада, ажал хүдэлмэриин эршэ улам шангадана. Хүн бүхэн энэ алдарта үдэрые ажалай амжалтаар угтахын тула үнинhөө хойшо оролдоно, хоорондоо мүрысэнэ, тэрэнээ шалгана, дүнгөө гаргалсана.

Хоёр хонишодой хоорондын мүрысөөн 1968 онhоо эхи татаhан байна. Юуб гэхэдэ, 1968 оной июнь hарын сэлмэг нэгэ үдэр бидэнэр өөhэдынгөө Дульдаргын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо МНР-эй Хэнтэйн аймагай делегациие хүлеэн абажа, ажал хэрэгүүдтээ ажабайдалтаяа танилсуулаа бэлэйбди. Мүн тэрэнэй хажуугаар колхозойнгоо эрхим хонишон Цырма Батоевагай хонин hүрэг харуулхаар шиидээд, Жэбхээhэн нютагта ошобобди.

Хонишон Цырма Батоева өөрынгөө нүхэр Дашидоржи Мункуевтай хүндэтэ айлшадаа буряад ёhоор угтажа, ажалтаяа танилсуулаад, аяга сайгаа уужа hуухадаа, тэдэнэр хоорондоо мүрысэхөөр шиидэhэн юм. Тингэжэ хоёр хүршэ гүрэнэй хонишод: Агын округой Дульдаргын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хонишон, коммунис ажалай ударник Цырма Батоева, МНР-эй Хэнтын аймагай Үмэнэ-Дэлгэр сомоной «Өрнэлтэ» нэгэдэлэй хонишон Дамдинай Сампил гэгшэдэй хоорондо мүрысөөнэй дүлэн бадараа бэлэй.

Энэ мүрысөөе колхозой партийна организаци болон Хэнтэйн аймагай МНРП-гэй хороон анхаралдаа абажа, тэдэ хоёр хонишодой хоорондо социалис уялга баталуулан абалсахын үүргэ гаргаhан байна.

Мүнөө манай хонишоной гэртэ шэллээтэй улаан рама соо хоёр хонишоной уялганууд үлгөөтэй байhаар. Аха дүү оронуудай юрын ажалшад тэдэ уялгануудаа В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлдэ зорюулан баталаа. Абаhан уялгануудайнь дүүргэлтын дүнгүүд 1969 оной ноябриин 7-до ба 1970 оной апрелиин 1-дэ согсологдохо байна.

Арадуудай хани барисаан ажалшадай нягта холбоондол бэхи ха юм. Агын хонишон Цырма Батоева ба Монголой хонишон Дамдинай Сампилай мүрысөөн хадаа Совет ба Монгол арадуудай таhаршагүй аха дүүгэй хани барисаанай гэршэ болоно.

Ажалша булын алдар соло ажал хэрэгээрээ суурхадаг. Цырма 18 наhатайдаа ажал хэжэ эхилээд, дайнай хүшэр хүндэ жэлнүүдтэ hаалишанаар хүдэлжэ, хэдэн олон Хүндэлэлэй грамота, үнэтэ шан ба нэрэ зэргэдэ хүртөө бэлэй.

1961 ондо колхозой механизатор Дашидоржи Мункуев өөрынгөө нүхэр Цырматай хонишон болоо бэлэй. Түрүүшын жэлhээ эхилэн нютагтаа эрхим хонишодой нэгэн болонхой. Тэдэнэр жэл бүри ажалай hайн дүнгүүдые туйлана. Хонишоной бригадада «Агууехэ Октябриин 50 жэлэй нэрэмжэтэ» гэhэн хүндэтэ нэрэ зэргэ КПСС-эй райком ба аймгүйсэдком Октябриин 50 жэлэй ойгоор дашарамдуулан олгоhон байна. Ажалдаа амжалта туйлаhанайнгаа түлөө Дульдаргын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хонишон Цырма, Дашидоржи Мункуевтан 1968 оной апрелиин 10-да Шэтын областиин түсэбтэ табан жэлэй алдарта хэрэгүүдэй түүхын дэбтэртэ бэшэгдээ. Мүн хонишоной булэ аймагай Хүндэлэлэй дэбтэртэ бэшэгдэнхэй юм.

Тэдэнэр 7 жэл удаагаар 100 эхэ хонин бүриhөө 100 гаран хурьга абадаг, хонин бүриhөө 3 килограммhаа дээшэ ноохо хайшалдаг, өөhэдынгөө хүсөөр малай тэжээл бэлдэдэг байhанайнь гэршэ Дашидоржи Мункуевай үбсүүндэ «Габьяата ажалай түлөө», «Шэнэ газар хахалhанай түлөө» медальнууд яларна. Цырма Батоевагай «Ажалдаа шалгарhанай түлөө», «1941—1945 онуудта болоhон Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда габьяата ажал хэhэнэй түлөө» медальнуудаар шагнагданхай. Мүн тэдэнэр Москва ошожо, ВДНХ-да хабаадаhан байна.

Л. ГОМБОЕВ.

БАЯСХАЛАН ХҮРГЭНЭ

Ажалшадай дунда хэблэл тараалга — шухала хүдэлмэри. Энэ ажалые партийна организацинууд эгээл эдэбхитэй хүндэ даалгадаг юм. Хэблэл тараагшад коллектив соогоо хүндэтэй, олониитын дунда суртал нэбтэрүүлжэ, ойлгууламжын ажал ябуулжа шадаха хүнүүд байдаг.

Анастасия Ивановна Семенова Буркоопсоюзай коллективтэ 15 жэл соо ниитын хэблэл тараагшаар ажаллана. Иимэ удаан хугасаада өөрынгөө hайн дураар олониитын хүдэлмэри ябуулха гээшэ үнэхөөр эдэбхитэй, ажалдаа дуратай хүнэй хүсэл эрмэлзэлгые харуулна. Ерэхэ жэлэй газетэ, журналнуудай захил абалгые нүхэр Семенова өөрынгөө коллектив соо урда жэлэйхидээл hайнаар үнгэргэбэ. Тус коллективэй хүдэлмэрилэгшэд Анастасия Ивановнадаа найдаад лэ, хэблэл захилгада hанаа зоборигүй байгаа. Теэд хэблэл тараагша өөрынтөө коллективэй найдабариие эрхим hайнаар бэелүүлжэ шадаба. Мүнөө Буркоопсоюзай коллектив соо газетэ, журнал захяагүй нэгэшье хүн үгы. Эндэ «Правда», «Советская торговля» болон бусад газетэ, журналнууд урда жэлэйхиhээ олоор захигдаа.

Хэблэл захигшад нүхэр Семеновада баяр хүргэжэ, ажал хүдэлмэридэнь амжалта хүсэжэ байдаг юм.

Н. ХАЗАГАЕВ.

БАГШЫН ОЙДО ҮНЭТЭ БЭЛЭГ

«Совет Алас-Дурна» гэһэн гурбадахи зональна выставкын экспонадуудтай танилсаад байхада, багша Ленинэй агууехэ тэрэгэй бодото удха шанар эли тодоор тобойжо үзэгдэнэ. Бидэ Алас-Дурна хизаарта һуудаг бүхы арадуудай уран зураашадай эрхим бүтээлнүүдтэй танилсахада, манай оронодо агууехэ Ленинэй национальна политикын бодотоор бэелһые хаража, сэдьхэлэй гүнөөс баярланабди.

Нээрээшье, табяад жэлэй урда тээ хаанта засагай хатуу бэрхэ дарлалта доро үхэхын туйлда хүрөөд байһан бага арадууд мүнөө соёл болбосоролойнгоо талаар дэлхэйн түрүү культурын, хэмэл хүрэтэрөө ургаһан, ажахыга, эрдэм соёлоо хүгжөөһэн байна бшуу. Имагтал энэ ушарһаа тус выставкэ ёһотой олонациональна удха шанартай болоһо болоно: ород, буряад, якад, чукча, коряк, нанай, нивх болон бусад олон яһанай уран зураашадай бүтээлнүүд уран һайханайнгаа, удха шанарайнгаа талаар адли һайн, гүнзэгы удхатай байна. Иимэһээ социалис культурын гол шэнжые, тэрэнэй шэнэ түхэл маягтай болоһые гэршэлнэ.

Бидэ мүнөө үнэтэ зурагууд, номой, театрай сценын шэмэглэлнүүд, янза бүриин графическа бүтээлнүүд, урлалнууд, портредууд, пейзажнууд болон элдэб түүхын революционно, мүнөөнэй темэдэ бэелүүлэгдэһэн зурагууд хүрэтэр бултыень Алас-Дурнын уран зураашад шудалаа, хэжэ шадаһа болоо гэжэ ойлгобобди. Тиимэһээ алас-дурнынхидай ерээдүйн ехэ дабшалань найдамтай байха гэһэн омогорхоно бодол түрэнэ. Ингэжэ хэлэхэдээ, би ямаршье выставкэдэ табигдаһан хаа, олоной анхарал татаха шадалтай Кунцовай «Ленин ба революци», Казанскиин «Тиимэ парти бии», Черневой «Балтар тухай үгэ», Мунхаловай «Яхаята болоһон гражданай», Бочениевай «Ленин Смольнодо», Зориной «Революци илаа», Осиповой, Дугаровай триптихнүүд болон бусад зурагуудта олоной анхарал хандуулха байнаб. Илангаяа Яхадай графика дэлхэйн эрхим иимэ зурагуудай хэмдэ хүрөө, мүн тэндэхи зураашан Осиповой «Эртэ урдын Вилюй» триптих гайхамшаг бүтээлнүүд боложо шадаһан тула, выставкын нэгэдэһэн түрүүшын үдэрнүүдһээ эхилжэ олоной анхарал татаа бшуу. Тус триптих хадаа совет үедэ шэнэ ами орожо, хубилан хүгжэжэ байгаа Алас-Дурные харуулһан темэдэ бүтээгдэһэн олон зурагуудай гол шэнжые харуулна ха юм, тиимэһээ үе сагайнгаа гол һудалһые магтан дурлаһан симфони мэтээр үзэгдэнэ. Гадна би буряад арадай урданайнь байдалда зорюулһан

жа бэелүүлһэн А. Сахаровскаягай графическа зурагуудые һайхашаагааб, илангаяа тус зураашан арадайнгаа урданай зурагай маягые алдангүй, тэдэндэ шэнэ удха нэбтэрүүлжэ шадаһан, иимэ шанаргатайгаар нүхэр Окладников Сүхэ-Баатарай портрет бэелүүлээ, тэрэ илангаяа геройн хүн шанарые харуулжа шадаһан байна.

Выставкэ дээрэ скульптурна портредууд ехэ һуури эзэлнэ. Алас-Дурнын мэдээжэ, түрүү хүнүүд тухай Буряадай Цыденов, Шэтэнэй Егоров, Благовещенскын Матвеев болон бусад гоё һайхан бүтээлнүүдые харуулаа, харин Камчаткын скульптор А. Винокуров хэдэн хүнэй портредуудые бүридэһэн аад, нэгэн удхатай, үнгэрэгшэ хоёр выставкэдэ үзэгдөөгүй скульптурна шэнэ бүтээл олоной үзэмжэдэ табяа. Выставкэдэ табигдаһан бүхы уран зураашадай бүтээлнүүд тухай хэлэхэ аргагүй дээрэһээ бэе хүн зоной һайхашаалда лаб хүргэхэ зарим зураашадай лэ дурдана гэшэб. Харин гол шэнжэнүүд тухайнь хэлэбэл, илангаяа портретнэ зурагууд харагшын анхарал хүрэһөөр лэ татамаар бэелүүлэгдэһэн байхаһаа гадна, геройнуудайнь (ямаршье яһанай хүн байг) зан абари, хүсэл зориг ехэ типическэ, совет хүнүүдэй гол шэнжые бэедээ шэнгээһэн гэжэ тэмдэглэхэ ушартай болонобди.

«Совет Алас-Дурна» гэһэн выставкэдэ творческо олон коллективүүд хабаадаа, тэдэнэй хэнэйнь бүтээлнүүд үлүү һайн бэ, хэнэйхинь һанаһанда хүрэнэгүйб гэжэ хэлээд яалайб, зүгөөр өөрынгөө һанамжа дурсабални, намда Примориин, Яхадай уран зураашадай хэжэ байһан ажал хүдэлмэри айхабтар ехэ шэнгеэр үзэгдөө, тэдэнэй эсэшэ сусашагүй ажал, уран мэргэжэлээ дээшэлүүлжэ ябаһыень эли харааб. Примориин, Приамуриин уран зураашадай пейзажна бүтээлнүүд дотор хизаар оронойнь мүнөө үеын нюур шарай эли тобойн гарана, илангаяа Уссурийскын зураашa К. Коваль гэгшын зурагууд дотор байгаалиин оршолонһоо айхаяа болиһон, газар юртэмсын эзэн болоһон совет хүнэй образ гайхалтай һайханаар үзэгдэхэ юм лэ, мүн лэ иимээр Буряадай зураашa Г. Баженовэй пейзажна зурагуудые хараһан байнаб.

Яхадай уран зураашa нүхэр Мунхаловай «Жаргалтай» гэһэн зураг харахада, ехэ юрын, мэдээжэ үйлэ хэрэгһээ үндэһэлһэн аад, айхабтар гүнзэгы, философско удхатай зохёол бүтээжэ шадаһыень гайхахаар. Эндэ ехэ бэлиг, дүршэл хэрэгтэй ааб даа. Тиибэшье юртэмсын байдал хүнэй ами наһан хоёрой хоорондохи холбоое эхын энэрхы сэдьхэл, хүнэй мүндэлэн түрэлгые ойлгосотой һонороор харуулжа шадаха гээшэ уран зураашын эрдэмээ саг үргэлжэ дээшэлүүлжэ, уран шадабаряа мэргэжүүлэн, айхабтар оролдостойгоор ажаллаха шухалын шухала эрилтэнүүдэй гол асуудал зандаа байһые үшөө дахин гэршэлээ. Энээниие юундэ дурданабши гэхэдэ, искусствын алтан жасада оромо сюжет, темэ олоһон аад, тэрэнээ хүсэндэнь, дээдэ шатадань хүргэжэ бираагүй зурагууд дайралдана бшуу. Тиимэһээ уран зураашa хүнэй мүнөө үедэ ганса бэлигтээ найдахань бага болоо. тэрэ нэтэрүү ажалша, эрдэмтэй хүн байха ёһотой. Совет оронойнгоо эрдэмэй гуламта болоһые, совет хүнүүдэйнгээ эрдэмтэй ба дэлхэйн уран зурагай эрхим бүтээлнүүдые мэдэхэ, эрилтэ ехэтэй болоһые мүнөө үеын зураашад мартаха ёһогүйл.

Выставкэдэ Алас-Дурнын хизаар, нютаг бүхэнһөө уран зураашад хабаадахадаа, тэдэ түрэл хизаарайнгаа гол шэнжые харагшадта хэр зэргэ ойлгуулна гээшэб гэһэн асуудал гаража болохо. Бидэ пейзажна зурагуудыень (эндэ эли хараглана) дурдангүй. харин хүн зонойнгоо һуудал байдалаар, ёһо заншалаар, жаяг заршамаар дамжуулан, түрэл арадайнгаа, хизаарайнгаа шэнжые хэр харуулнаб гэжэ хэлээд үзэе. Тиихэдээ олон зураашадай хүдэлмэри дээрэ тогтохо аргагүй байнабди, тиимэ зурагууд үсөөншэг. Гэбэшье Камчаткын уран зураашa Якушев, Магаданай уран зураашa Удовенко, Примориин уран зураашa Щебеко гэгшэд яһала һонирхолтой сюжедүүдые олоһон байна. Жэшээнь, холын хойто зүгэй шуургатай шэмэрүүн байгаалида ажаллажа ябадаг хүнүүдтэ наран, дулаахан гэр, халуун эдеэн айхабтар үнэтэйгөөр һанагдадаг ха юм даа. Тиимэһээ Якушевай «Бүлэ» гэһэн зураг доторхи сайлажа һууһан хүнүүдые харахадаа, тэдэндэ эгээл үнэтэй юумэниинь юун бэ гэжэ ойлгонобди,—энэ хойто хизаарай байдал һуудалые һайжаруулха талаар ехэ хүдэлмэри үргэн дэлисэтэйгээр ябуулха хэрэгэй шухалын шухала асуудал байһаниинь элирнэ. Үгышье һаа, үбэлэй ута һүнинүүдэй һүүлээр хабарай наранай түрүүшын туяа гэрэл хараад тундрынхидэй баярлажа байһан зураг дурдая. Эндэ хүн гээшэ шадаал һаа, түргөөр байгаалиин оршон байдалһаа дулдыдахаяа болихо ёһотой гэһэн темэ харагдана. Иимэ болохолоороо, тус зурагууд ёһото зохёолнууд, уран бүтээлнүүд байбашье мүнөөдэрэй шухала асуудалнуудта хүн зоной анхарал хабаадуулһан плакатна шэнжэтэй болоно ха юм. Энэ совет уран зурагта һаянайшье һаа, ехэ түргөөр бэеэ оложо байһан темэ тус выставкэдэмнэй һууриая эзэлһэниинь һайн гэжэ һанагдаа.

«Совет Алас-Дурна» гэһэн энэ гурбадахи зональна выставкэтэй дүтөөр танилсаха аргатай болоһон Улаан-Үдэ хотын олониитэ, Буряадай республикын хүдэлмэришэд болон хүдөөгэй ажалшад ехэ золдо хүртөө, тэдэнэр энэ выставкые хаража, һанал бодолоо хэлэхэ, үнэтэй, сэнтэй дурадхалнуудаа оруулха байха. Тиигэжэ Алас-Дурнымнай уран зураашад бэс бэеынгээ туйлалтануудтай танилсахаһаа, мэргэжэлээ андалдахаһаа гадна ашатай туһатай һургуули гараха байна.

Бидэ выставкэ тухай хэлэгдэхэ ёһотой бүхы асуудалнуудта тогтожо шадахагүй байһан дээрэһээ зарим тэдыень дурдабабди. Зүгөөр В. И. Ленинэй 100 наһанай ойдо Алас-Дурнын уран зураашад ёһотой ехэ бэлэг асараа, тэдэнэй хэжэ байһан ехэ ажал харагдана гэжэ онсо тэмдэглэхэ дуран хүрэнэ.

Н. ШАНТЫКА,
искусство шэнжэлэгшэ.

Улаан-Үдын авиацнонно заводой бүлэг хүдэлмэришэд «Совет Алас-Дурна» гэһэн гурбадахи … выставкэ хараад, һанамжа дурадхалнуудаа эдэ үгэнүүдээр эхилээ: «Бидэндэ уран зураашa Н. … теневой хүдэлмэринүүд булатанһаа ехээр һайхашаагдаа. Саашадаа амжалта туйлахыень хүс… Харин эрхэтэн Бальшакова тус зураашын портредүүд ехэ юрын аад, мэргэжэл ехэтэйгээр … һэн гэжэ тэмдэглэнэ.

Уран зураашa Н. С. Котенев Улаан-Үдэдэ ажаһуудаг. Тэрэнэй «Хонишон Г. Г. Доржиева…нишон Г. Ц. Цыбиков», «Уран дархан М. П. Ринчино» гэһэн гурбан зураг выставкэдэ табигда…

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: уран зураашa Н. С. Котенев харагшадай дунда.

Е. ЗАХАРОВАЙ …

Спорт Спорт Спорт

Кубок шэнэ эээдтээ барюулагдаа

Түнхэнэй аймагай түб Хэрэн тосхондохи интернат һургуулиин спортын зал соо дүрэ буляалдаха барилдаагаар аймагай түрүү һуури эзэлхын түлөө эдир бүхэшүүлэй мүрысөөн болоо. Хоёр үдэрэй туршада үргэлжэлһэн энэ мүрысөөндэ 75 хүн хабаадалсаба. Эдэнэр шэгнүүрэйнгээ талаар найман ондоо зэргэтэйшүүл юм.

Нёдондоной иимэ мүрысөөндэ Тоорын дунда һургуулиин эдир бүхэшүүл илажа, аймагай чемпионэй нэрэ зэргэдэ хүртэһэн юм. Удаадахи һууринуудтань Хэрэнэй, Горхоной, мүн Хэрэнэй интернат һургуулиин залуу барилдаашад гараһан байгаа.

1969 оной чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө энэ мүрысөөн угаа һониноор үнгэрөө. Бүхэшүүлэй барилдаанда дуратай залуушуулай арга шадаринь, бэе махабадайнь хүмүүжэл нилээд дээшэлээ бшуу.

Горхоной дунда һургуулиин бүхэшүүл—Ваня Усольцев, Бато Хараев, Даши-Нима Дондоков, Баир Манзаров, Толя Бакеев, Саша Демин гэгшэд илангаяа һайн шадабаритай байһанаа баталба. Эдэнэй табаниинь байгша оной чемпион гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртэһэн байна. Мүн Хэрэнэй дунда һургуулиин һурагшад Валера Оздоноев Баир Ускеев хоёр баһал тиимэ нэрэ зэргэтэй болоо.

Барилдаанай эрхим шадабаритай гэжэ наадаһай судейскэ коллегиин шиидхэһэнэй ёһоор бэрхэ барилдаашад Ваня Усольцев, Даши-Нима Дондоков, Слава Будаев гэгшэд грамотаар шагнагдаба.

Мүрысөөндэ илажа гараһан Горхоной дунда һургуулиин эбтэй коллектив нэгэдэхи һуури эз… дохиинь—Хэрэнэй дунд… абаа. Нёдондоной чемп… дунда һургуулиин бүхэш… дахи һуурида гараһан ба…

И. КО…

Санашадай түрүүшын урилдаан

Үнгэрэгшэ амаралтын үдэр санашадай түрүүшын урилдаан болоо. Энэ идэа Буряадай багшанарай институтдай спортсменүүд, Зүүн Сибириин технологическа институтдай. «Спартак» бүлгэмэй болон ЛВРЗ-гэй «Локомотив» командын санашадые мүрысөөндэ урилһан байна.

Эрэшүүлэй 5 километрэй урилдаанда ВСТИ-гэй командын хурдан санашан Калужанин түрүүлээ. Республикын эрхим санашад СССР-эй спортын мастернууд Г. Галимов, Г. Алексеев, Г. Цыбиков гэгшэд тэрэнһээ хэдэхэн секундаар гээгдэжэ, шүүгдэһэн байна.

Гурбан километрэй зайда урилдаһан эхэнэр санашадай мүрысөөндэ багшанарай институтдай студент басаган А. Будаева, «Спартак» командаһаа К. Красногорова, «Урожай» бүлгэмэй түлөөлэгшэ Т. Гладких гэгшэд түрүү һуури эзэлһэн байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: СССР-эй спортын мастер Лубсан Цыбиков урилдаанай зүргэдэ.

М. РИНЧИНОВ.

СЭНХИР ЭКРАНУУДТА

18 час 15 минутаһаа 22 час 30 минута хүрэтэр Москваһаа дамжуулга: 18 час 15 минутаһаа «Шамда, залуу наһан» гэһэн дамжуулга. 19 часһаа Москвада хоккейгээр ЧССР Швеци хоёрой хоорондо болоһон уласхоорондын турнир. 20 час 15 минутаһаа «Ленинский университет миллионов» гэһэн дамжуулга. 20 час 45 минутаһаа телевизионно зүжэгэй премьера. 21 час 45 минутаһаа концерт.

Улаан-Үдэ харуулна: 22 час 30 минутаһаа холо, ойрын һонин. 22 час 45 минутаһаа «Литература ба кино» гэжэ циклһээ Чнигис Айтматовай «Джамиля» гэһэн дамжуулга. 23 час 25 минутаһаа концерт.

24 часһаа 03 час 30 минута хүрэтэр Москваһаа дамжуулга.

ПРАВДА БУРЯТИИ МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ һургуули» гэһэн түрүү бэшэг. «Ленинэй үндэр шанда хүртэхын түлөө» гэһэн гаршаг доро информацинууд. Колхознигуудай бүхэсоюзна гурбадахи съездэ манай республикаһаа хабаадаһан делегадуудтай уулзалгын материал.

Хоёрдохи хуудаһанда: «Гүрэндөө шулуу нүүрһэ ехээр үгэхын түлөө» гэһэн Гусиноозерск хотын рабкорнуудай шалгалтын материал. «Коммунистнууд түрүү зэргэдэ» гэһэн Г. Корсаковой репортаж. «Марксизмын мүнхэ һургаал» гэһэн Ю. Шараповай статья.

Гурбадахи хуудаһанда: «Юрын хүн» гэһэн Л. Мельниковагай очерк. «Марксизмын мүнхэ һургаал» гэһэн статьягай түгэсхэл.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: редакцида ерэһэн бэшэгүүд. ТАСС-ай материалнууд.

Сагай уларил

Улаан-Үдын авиаметстанциин мэдээсэһэнэй ёһоор, мүнөөдэр республика доторнай бага зэргэ үүлэтэйшэг байха, зарим нютагуудта саһан ороохо. Баруун хойто зүгһөө шангаханаар һалхилха. Хойто аймагуудта 8—13, бусад нютагуудта 3—8, Улаан-Үдэдэ һүниндөө 8—10, үдэрынь 5—7 градус хүйтэн байха.

К. Маркс, Ф. Энгельсын абалсадаг бэшэгүүд шэнээр хэблэн гаргагдаба

РИМ. (ТАСС). К. Маркс Ф. Энгельс хоёрой хоорондоо абалсадаг бэшэгүүдые зургаан том болгон «Эдитори Риунити» гэжэ хэблэл шэнээр барлан гаргаа. Марксизмын үндэһэ һуури табигшадай хоорондоо абалсаһан бүхы бэшэгүүд энэ ном соо оруулагданхай.

ООН-ой Генеральна Ассамблейдэ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). «ООН-ой Уставые хубилгалгада хамаатай дурадхалнуудые хаража үзэхэ шухала» байһан тухай асуудал мүнөөнэй сессиин зүбшэхэ зүйлдэ оруулха тухай хөөрэлдөөн Генеральна Ассамблейн декабриин 1-нэй пленарна заседани дээрэ болоһон байна. Энэ заседани дээрэ СССР-эй түлөөлэгшэ Н. К. Тарасов үгэ хэлээ.

Газаа талаараа зүбшэн хэлсэлгын гуримда хамаатай шэнги аад, үнэндөө ООН-ой гэшүүн гүрэнүүдые ООН-ой Уставые хаража үзэхыень тухирһан һэдэлгэ болоно, тиимэһээ политическэ, муу хойшолонтой байха болоно. Уставые хубилгаха шиидхэбэри Генеральна Ассамблейдэ яаралтайгаар абхуулха һэдэлгые советскэ делегаци эрид шууд буруушаана гээд советскэ делегат заагаа.

Генеральна Ассамблей хадаа дурсагдаһан пунктые мүнөөнэй сессиин зүбшэхэ зүйлдэ оруулха тухай дурадхалые олонхиин дуугаар баталан абаа. Энэ асуудал хаража үзэхыень зургаадахи (юридическэ) комитедтэ һанамжалан дурадхаа. Энэ дурадхалые дэмжэжэ, 74 делегаци дуугаа үгөө. 11 делегаци буруушаагаа, 16 делегаци һаналаа барая.

ХИЛЫН ГААНАҺАА РАДИО ТЕЛЕФОН ТЕЛЕГРАФ

ЭРИД ШАНГА БУРУУШААЛГА

БЕРЛИН. (ТАСС). Вьетнамда американ эзэрхэг түримхэйшүүлэй хэдэг гэмтэ ябуулгануудта эрид шанга буруушаалгые ГДР-эй олониитэ мэдүүлһэн байна.

Эйзенхюттенштадтахи металлургическа заводой 8000 хүдэлмэришэдэй зүгһөө энэ томо предприятиин профсоюзна организациин хүтэлбэри ингэжэ мэдүүлээ: «алуурщадые, тэдэндэ туһалагшадые хэһээхэ эрилтэ бидэнэр хэнэбди. һанал нэгэдэлгын хүдэлөөе шангадхажа, ангиин талаар Вьетнам аха дүүнэрэйнгээ үмэнэхи манай уялгые бидэнэр дүүргэхэбди».

«Лойна» гэжэ химическэ комбинадай профсоюзна организаци Вьетнамтай талархалгын фонддо 10000 марк оруулаа.

Американ эзэрхэг түримхэйшүүлэй хэдэг алалга хюдалгые ГДР-эй элитэ эрдэмтэд мүн лэ буруушаана.

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Урда Вьетнамда американ солдадуудай зэрлиг аашануудые гаргадаг тухай баримтануудые зарим хэблэлһээ мэдэжэ абахадаа, олон американецууд ехээр зэбүүрхэә. Буржуазнашье хэблэл дураа гутаһан статьянуудые эдэ үдэрнүүдтэ тоолилоо.

«Хамгаалалтагүй үбгэдые, эхэнэрнүүд болон үхибүүдые алаһан хюдаһан хүнүүд хэһээгдэхэ ёһотой» гээд жэшээлхэдэ, «Чикаго трибюн» газетэ редакционно статья соогоо бэшэнэ. «Сонгмидахи алалга хюдалга эртээнһээ бодомжологдожо ба түсэблэгдэжэ хэгдэһэн байна. Тэрээндэ хабаадагшад хэһээгдэхэ ёһотой» гээд «Нэшвил теннесин» газетэ бэшэнэ. Мүн иимэрхүүгээр хэблэлэй бусадшье органууд бэшэдэг байна.

БОНН. (ТАСС). Урда Вьетнамда американ эзэрхэг түримхэйшүүлэй гаргаһан зэрлиг аашые ФРГ-гэй Демократическа олониитэ эрид шангаар буруушаана. Немецкэ социалис хүдэлмэришэн залуушуулай организациин (СНРМ) правлени ингэжэ мэдүүлээ. Сонгмида хэгдэһэн гэмтэ ябуулга Орадур ба Лидицедэ хэгдэһэн гэмтэ ябуулгые жэгшүүритэй муухайгаар һажааһан ябадал болоно».

АМЖАЛТАТАЙ ДОБТОЛГОНУУД

ХАНОЙ. (ТАСС). Урда Вьетнамай арадай сүлөөрэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүд ноябрьда хэдэн добтолго амжалтатайгаар хэжэ, гансахан лэ Намбо мүрэнэй нугада 10 мянга гаран американо-сайгон солдадуудые хүлһөөнь буулгаа гээд, «Нян Зан» газетэ мэдээсэнэ. Мүн лэ энэ үе соо Куангдык провинцида дайсанай 3,5 мянган солдат, тэрэ тоодо 200 американ солдат хүлһөө буулгагдаа, 76 самолёт буудуулан унагаагдаа гү, али гэмтээгдээ, сэрэгэй 63 ашаан усадхагдаа, 30 шахуу томо буу ба миномёт, дайсанай арбан сэрэгэй склад усадхагдаа. Имагтал ноябриин арбан үдэрэй турша соо патриодууд Фыоклонг провинциин Будондохи баазые добтолходоо, 1.200 солдадые алаа гү, али шархатуулаа, 18 самолёт буудажа унагаагаа, сэрэгэй 64 машина усадхаа.

Дананг шадар ноябриин түрүүшын табан үдэрэй турша соо американо-сайгон сэрэгүүдэй 800 шахуу солдат хүлһөө буулгагдаа. Куангнам ба Куангнгай провинцинуудта ноябриин 2-дохи хахадта интервентнүүдэй ба тэдэндэ туһалагшадай 1 мянга гаран солдат алуулһан ба шархатаһан байна. Чунгбо районой урда талын хубида патриодууд үнгэрһэн һарын турша соо дайсанай 1,5 мянган солдадые хүлһөө буулгаа.

ФУЛБРАЙТЫН МЭДҮҮЛГЭ

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Вьетнамда американ солдадуудай хэһэн шуһа адхаралгата гэмтэ ябуулгануудые гадаадын хэрэгүүдэй талаар сенадай комисси мүрдэхэ һанаашалгатай.

Урда Вьетнамай Сонгми тосхоной энгэй хүн зониие зэрлиг муухайгаар алаһан хюдаһан ябуулгые харуулһан зурагуудые «Лайф» гэжэ журнал толилһон байна. «Эдэ зурагууд Вьетнамда США-гай хэжэ байһан дайн байлдаанай бодото шэнжыень юунһээшье үлүүгээр элишэлжэ үгэнэ» гээд гадаадын хэрэгүүдэй талаар сенадай комиссиин түрүүлэгшэ сенатор Фулбрайт корреспондентнүүдтэ мэдүүлээ.

Амгалан зониие, олонхидоо эхэнэрнүүд ба үхибүүдые зэрлиг муухайгаар буудажа алаһан баримтанууд «Вьетнамдахи дайн байлдаанһаа уламжалан, Америкэдэхи абари заншалнуудай муудажа байһые эли тодоор харуулна. Энэ хадаа Вьетнамһаа бидэнэр гаража ошохо ёһотойбди гэжэ минии һанадаг байһые батадхажа үгэнэ» гээд Фулбрайт онсолон тэмдэглээ.

Вьетнамдахи дайн байлдаан тушаа Никсонэй захиргаанай бэелүүлдэг политика америкынхидые ехээр можо болгоо, ороной экономико болон политическэ ажабайдалда угаа ехэ нүлөө үзүүлнэ. Энэ асуудалые хаража үзэхэ һанаашалга Фулбрайтын толгойлдог гадаадын хэрэгүүдэй талаар комисси гаргана. Вьетнам тушаа хэдэн резолюциие, тэрэ тоодо ерэхэ жэлэй декабриин 1 хүрэтэр американ бүхы сэрэгүүдые гаргаха эрилтэ хэһэн сенатор Гуделлай резолюциие комисси хаража үзэхэ һанаашалгатай.

Вьетнамдахи дайн тухай зарим баримтануудые мүрдэхын хажуугаар комисси хадаа энэ политикые али бүхы талаһаань хаража үзэхэ хүсэлэнтэй.

ОАР-ай национальна суглаанай хандалга

КАИР. (ТАСС). Эзэмдэгдэһэн газар нютагууд дээрэ ажаһуудаг араб эрхэтэдые «хамтаарнь хэһээхэ» тактика Израилиин хэрэглэлгые зайсуулхыень уряалан, бүхы ороной парламентнуудта хандаха гэһэн шиидхэбэри ОАР-ай Национальна суглаан гаргаа.

Энээнтэй дашарамдуулан, МЕН агентство ингэжэ тэмдэглэнэ. Эзэмдэгдэһэн газар нютагуудта һуудаг араб эрхэтэдэй гэрнүүдые израиль засагаархидай һандаргадаг, олоор арестнүүдые хэдэг ба хүнэй эрхые эбдэһэн бусад ябуулгануудые гаргадаг тухай харин гүрэнүүдэй парламентнуудта дуулгаха гэжэ ОАР-ай Национальна суглаан шиидхээ.

НИГЕРИИН ПРАВИТЕЛЬСТВЫН УКАЗ

ЛАГОС. (ТАСС). Нигериин газартахи бүхы нефть гүрэнэй мэдэлэй гээд нефть тухай Лагосто һаяхан толилогдоһон указ соо хэлэгдэнэ.

Бүхы нефтиин компанинуудта ингэжэ дурадхагдаа. Концесси абаһан сагһаа хойшо 10 жэлэй үнгэрөөд байхада, компаниин захиргаанай тушаалнуудай ба бригадирнуудай тушаалнуудай 75 хүрэтэр процентыень нигериинхидтэ даалгаха. Тэрээнһээ гадна, лицензи абаһанай һүүлээр 12 һарын турша соо нигер кадрнуудые абаха ба бэлдэхэ тодорхой түсэбүүдые нефтиин компанинууд ороной гүрэнэй захиргаанда хүргэхэ зэргэтэй.

Энэ указ ноябриин 27-до хүсэндөө ороо. Тэрэнэй ёһоор нефтиин компанинуудта бэдэрэлгэ хэхэ ба нефть абаха лицензинүүдые үгэхэ, мүн лицензинүүдые хаһаха, монополинуудай ябуулгануудые, тэдэнэй продукциин сэнгүүдые хинаха эрхэ ашагта малтамалнуудай промышленностиин ба энергетикын федеральна комиссарта олгогдоо.

Указай заабаринуудые дүүргээгүйн түлөө Нигериин 1000 фунтаар яла тохохо ябадал указаар хараалагдаһан байна.

Почтын хүдэлмэрилэгшэдэй забастовко

ТОКИО. (ТАСС). 240 мянган гэшүүдые нэгэдүүлдэг хэлхеэ-холбооной хүдэлмэрилэгшэдэй бүхэяпоной профсоюз (Дзэнтэй) шэнэ жэлэй урда тээхи тэмсэл дэлгэрүүлхэдээ, хүдэлмэриин үдэр богони болгохо, салин хүлһэ дээшэлүүлхэ эрилтэ хэнэ. Почтын хүдэлмэрилэгшэд «һуумал забастовконуудые» хэхэ тактика хэрэглэнэ. Тэрээнһээ уламжалан, бүхы ороной почтын таһагуудта декабриин 2-ой үглөөнэй байдалаар таба миллион үлүүтэй бэшэг, миллион шахуу посылка эзэдтэнь эльгээгдээгүй сугларшоод хэбтэнэ.

Профсоюзна хүтэлбэ… сүлөөлэгдө…

БУЭНОС-АЙРЕС. (ТАС… 30-да орон дотор онсо б… носхогдоходо, арестовалаг… союзна ажал ябуулагша… олониитын буруушаалг… уламжалан, Аргентиный … сүлөөлхэ баатай болоо. С… 80 хүнэй дунда Ажалай … но конфедерациин генера… тарь Раймундо Онгаро б… һарын турша соо түрүү… Үшөө 25 хүниие арест… захиралта болюулагдаа.

Арестовалагдаһан бүхы… лөөлэгдөө гэжэ дотоодын… министерствын харюуса… шье, сүлөөлэгдэгшэдэ… оруулагдаһан хэдэн х… хаалтада һуужа байһан … Тэрэшэлэн коммунизмда … ли гэдэгэй үндэһөөр с… 73 хүнэй хуби заяан ту… мэдэгдэнэгүй.

ПАТРИОДУУДАЙ ЯБУ…

АЛЖИР. (ТАСС). Гви… гоон хушуунай арал… даанхай байдалай афри… (ПАИГК) патриодуудай Гвинейн бүхы фронтну… һара соо сэрэгэй яб… эдэбхитэйгээр хээ.

Португалиин коло… ехэ хохидолдо ороо гэж… тараагдаһан ПАИГК-гэй … соо хэлэгдэнэ.

Шанга байлдаанай … эсэстэ Шитоле — Баф… (зүүн фронт) колониал… дэй бэхижүүлэгдэһэн х… лагериие эзэлээ. Сэрэг… гэнүүд, казармануудʼ ск… хагдаа. Олон буу зэбс… абтаа. Португалиин хэ… солдат алуулһан, шарх… на.

Редакторай орл…
М. Н. Н…

Манай адрес, телефону…

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора-… приёмная—54-93, зам. редактора—68-08, зам. реда… 82-62, ответ. секретаря—50-52, зам. ответ. секретаря-… отделы: партийной жизни—60-91, сельского хозяйства-… 63-86, пропаганды и агитации—56-23, промышлен… строительства—61-35, советского строительства и быта-… культуры и школ—60-21, писем и рабселькоров—67… формации—34-05, общественная приёмная—56-62, … бюро—57-63, фотолаборатория—33-61.

 ● Гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Совете Министров БурАССР. ● Н-03050. Зак. №…